

1 utorak, 20.01.2009.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 14.23h
6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan. Gospođo tajnice, molim Vas
10 da najavite predmet.
11 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobar dan. Ovo je predmet broj IT-05-
12 88-T, *Tužiteljstvo protiv Popovića i ostalih*.
13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja sam na kanalu 4 te slušam prijevod
14 na francuski. Je li sad u redu? Da.
15 Svi optuženi su prisutni. Gospodin McCloskey i Vanderpuye su također
16 ovdje. Zastupnici Obrane, vidimo da nije prisutan gospodin Bourgon i gospodin
17 Haynes.
18 Generale, dobar dan.
19 SVJEDOK: Dobar dan.
20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro došli natrag. Iz informacija koje
21 sam dobio nije vjerojatno da ćemo s Vama danas završiti, ali daćemo sve od sebe.
22 Gospodine Vanderpuye, izvolite. Mislim da nemamo nikakvih preliminaranih,
23 uvodnih riječi?
24 Gospodine Vanderpuye.
25 Prije nego što nastavite, ovo je raspored koji predlažem. Imaćemo pauzu
26 u 15.45h, kao što je to uobičajeno, do 16.10h; dakle, 25 minuta. A druga pauza,
27
28
29
30

utorak, 20.01.2009.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 umjesto od 17.45h, kao što je uobičajeno, biće u 17.55h i nastavićemo u 18.25h.

2 Gospodine Vanderpuye, izvolite.

3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala. Dobar dan, časni Sude.

4 SVJEDOK: SLOBODAN KOSOVAC [nastavak]

5 Unakrsno ispituje g. Vanderpuye: [nastavak]

6 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

7 P: Dobar dan, generale.

8 O: Dobar dan.

9 P: Samo sam želio razjasniti nešto što sam primijetio u zapisniku jučer.

10 U odgovoru na pitanje kad sam Vas pitao ako ste prethodno pripremali izvješća za

11 Sud, stoji u zapisniku, da li je to bio Vaš prvi ili nije izvještaj, rekli ste:

12 "Da. To je bio moj prvi susret sa bilo kakvim sudom, odnosno
13 pravosuđem."

14 Pa, želio bih da provjerimo je li to tačno. Da li je tačno to što piše u
15 zapisniku?

16 O: S...samo t...treba dodati "sa aspekta izrade izvještaja". Jer, ja sam bio
17 pred ovim Sudom pozvan kao svedok-ekspert u slučaju, mislim da je *Milutinović i*
18 *ostali* ili, kako se zove, "kosovska grupa".

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala na ovom razjašnjenju.

2 Jučer, kad smo stali, pitao sam Vas koliko ste dugo razgovarali sa timom
3 Gvero, rekli ste da je to bilo sat ili dva; je li to točno?

4 O: Takva je moja procena. Da.

5 P: U redu. I pretpostavljam da ste se sastali i sa timom Miletića kad
6 ste pripremali svoj iskaz ovdje prošli tjedan?

7 O: Da. Sastajao sam se sa timom generala Miletića o... po mom dolasku ovde
8 u Hag. I ja sam iz Beograda došao sa jednim od saradnika iz toga tima i saradnja
9 je bila sasvim korektna.

10 P: U redu. Koliko prije Vašeg iskaza ste se susreli sa Miletićevim
11 timom, kad ste došli u Hag?

12 O: Pa, kad sam došao u Hag, susreli smo se u subotu popodne i u nedelju
13 popodne. Tačno vreme ne mogu da ocenim.

14 P: Koliko dugo ste razgovarali s njima, otprilike?

15 O: Ako je u... ako se dobro sećam, u subotu smo razgovarali dva-tri sata,
16 a u nedelju ma... u nedelju smo manje razgovarali. Možda nepuna dva sata.

17 P: Od vremena kad ste pripremili izvještaj do Vašeg svjedočenja ovdje u
18 Hagu, jeste li ikad obavijestili Miletićev tim da ste se konzultirali s
19 različitim profesionalcima, stručnjacima, vezano uz Vaše zaključke i vezano uz
20 teme koje pokriva Vaš izvještaj?

21 O: Ono što sam izjavio juče ovde pred Vama, to i zna tim generala
22 Miletića, tim Odbrane. I vrlo sam precizan bio u vezi rada. Kad sam počeo da z...
23 radim a... ekspertizu, kad sam predao ekspertizu, nisam se u toku rada o samoj
24 ekspertizi sastajao i razgovarao sa bilo kojim stručnjacima. Pa, nisam ni
25
26
27
28
29
30

1 u ba... ni objašnjavao, jer sam hteo da ekspertiza bude metodološk...metodološki
2 precizna, a ona je precizna samo kad je radi jedan čovek.

3 Moj bivši i sadašnji kolega, general Đokić, koji je bio pred ovim Sudom,
4 je i moj komšija. Stanujemo blizu jedan drugoga. Svaki dan idemo na posao
5 zajedno. Ni njemu nisam davô ekspertizu. Ni sa njim se nisam konsultovô u vezi
6 izrade ove ekspertize, jer sam hteo da me ne ometa u metodologiji. To sam i u
7 tom smislu izjavio juče.

8 P: Mogu reći da ste Vi čovjek koji cijeni preciznost u načinu na koji
9 govori. U Vašem iskazu stalno se pozivate na intervjuje, razgovore koje ste
10 vodili. I pitam se da li govorite o intervjuima u smislu istrage, provođenja
11 istrage u svrhu izvještaja, ili samo govorimo o razgovoru? Da li ste se nalazili
12 s ljudima kako bi došli do zaključaka u vezi ovog predmeta?

13 O: Predmet koji mi je dat da kao ekspert radim ima vrlo precizno
14 definisanu temu. I u vezi te definisane teme nisam... nikada ni sa kim nisam
15 razgovarao. Međutim, ova definisana tema ima jako precizne opšte vojne, čak i
16 naučne stavove, iskustva koja su na raznim slučajevima bitna, i o tim stvarima
17 uvek razgovaramo. To je deo opšte kulture ljudi istog ili sličnog ranga koji
18 vole da čuju drugo mišljenje.

19 A ekspertiza kao ekspertiza, po ovoj temi koja je predata, nikada nije
20 bila tema ni istraživanja - jer se nisam bavio istraživačkim radovima, neg' sam
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 se bavio ekspertskim radom, a on je analitički, sa svim ovim s... drugim
2 elementima.

3 P: Kada kažete da ste provjerili ove brojke sa velikim brojem oficira,
4 to nije bilo vezano uz izvješće i nije vezano uz ništa što je bilo pripremano
5 vezano uz ovaj izvještaj?

6 O: Mislim da Vas nisam dobro razumeo. Koje brojke?

7 P: Govorim o stranici 88 Vašeg izvještaja i stranici 29992 Vašeg iskaza
8 o pitanju koje Vam je postavio moj cijenjeni kolega. O tome smo kratko
9 razgovarali jučer i bilo je zbrke oko toga da li ja govorim o dijagramu ili
10 govorim o slici. U bilo kojem slučaju, u svom iskazu rekli ste da ste s većim
11 brojem oficira provjerili organizacijski rad.

12 A moje pitanje je: ako niste ni s kim razgovarali o svom izvještaju,
13 koju ste onda sliku provjerili u razgovoru sa svojim kolegama?

14 O: Prvo ste pomenuli neki broj 88, moj izveštaj u štampanom delu ima 72
15 stranice, a u delu koji je predat ovde - pošto je predat sa nekim načinom
16 sečenja - ima 70 stranica. Posle sam, verovatno, shvatio da mislite o slici broj
17 14, a... i da Vam je ona sada bila predmet kada ste... ili objekat, kad ste mi

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 postavili pitanje, a to je o slici koja govori o rangui i redosledu.

2 Slika rang i redosled, ili ovaj metod, nije napravljena pa analizirana
3 ni sa bilo kim, što sam Vama rekô i u uvodnom delu. Ali, metodologija
4 zaključivanja ranga jedinica je bila tema razgovora i o tome smo razgovarali.
5 Između ostaloga, ja sam kada smo... kada je u Atlantski savet Srbije dolazila
6 Škola nacionalne odbrane, odnosno ratna škola iz SAD-a, tada smo razgovarali o
7 rangui kako bi mogli da ugostimo te ljude na odgovarajući način. Prema tome, sama
8 metodologija dolaska do nekih alata je uvek tema razgovora.

9 P: Mislim da je moje pitanje vrlo jasno. Na stranici 2292 /u engleskom
10 transkriptu: "29992"/ Vašeg iskaza 12.01. rekli ste:

11 "Ja sam kontaktirao..." - to počinje na 29991, linija 17:

12 "Kontaktirao sam i obavio dodatne intervjuje sa onim oficirima koji su se
13 bavili s organizacijom u Vojsci Republike Srpske i utvrdio temelj za ovaj
14 precizan rang i redosljed u Vojsci Republike Srpske."

15 I onda, u redu 2992 /sic/, stoji:

16 "Na temelju svega ovoga, došao sam do zaključaka koji su u izvještaju i
17 provjerio sam ovaj dijagram sa velikim brojem oficira i svi su se složili oko

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 svakog detalja ovog dijagrama."

2 Moje pitanje: s obzirom da ste to rekli, sad govorite da nikad to niste
3 pokazali drugima? Kako to može biti? Kako možete usporediti te dvije izjave?

4 O: Vrlo lepo i vrlo jasno. Od početka previdate jedni stvar i ne znam
5 zašto to radite, i ja sam Vam govorio i sada govorim: o metodu, kriterijumima,
6 načinu sam sa svakim razgovarao kojim sam mogô i smatrao da je kompetentan da
7 razgovaram. Čak sam Vam rekô da sam razgovarô i sa nekim vojnim izaslanicima, da
8 vidim kako oni prave te rangove. I to je proveravano, metod kako se radi. A
9 nikome nije ponuđena ova šema, slika. Da sam je imô gotovu - možda bi' je
10 ponudio. Međutim, stalno sam te metode varirao, da ne bi došlo do nekih
11 karakterističnih odstupanja koji bi kasnije mogl...mogli da i ukažu na
12 nedoslednost ekspertskeg rada.

13 P: Hvala. Koliko sam shvatio i piše u Vašem izvještaju, predmet ovog
14 izvještaja bilo je procijeniti ulogu generala Miletića 1995. godine, kad je
15 služio kao šef Uprave za osposobljavanje operacija /?operativno-nastavne
16 poslove/ u Vojsci Republike Srpske, je li tako?

17 O: To je, što ste Vi pročitali, uvod u mom izveštaju, a iz toga uvoda je
18 napravljen predmet izveštaja koji se nalazi na strani 5 i potič... počinje sa
19 tačkom 1 - "Predmet nalaza, vremenski kontekst, prostor". I z...završava sa
20 događajima koji su bili, i posle polazi tačka 2. To je iz uvoda, to jeste cilj
21 bio moga rada, a predmet je definisan u tački 1.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Je li to "da?" Odgovorili ste na moje pitanje sa "da"?

2 O: Ako je predme... ako mislite predmet - ne. Ako mislite da je cilj - da.

3 Predmet je posebno definisan.

4 P: Dakle, Vaša namjera nije bila procijeniti ulogu generala Miletića i

5 njegove funkcije kao načelnika Uprave za operativno-nastavne poslove 1995.

6 godine? To nije bio cilj Vašeg izvještaja?

7 O: To nikad nisam rekô. Čak sam i napisô, to je bio zadatak i cilj, a

8 predmet mog izvještaja je definit... a... precizno definisan od tačke 1 i zove se

9 predmet nalaza. Ako mislite na cilj, jeste, to je bio moj cilj i to je bio moj

10 zadatak kome sam prišao vrlo ozbiljno.

11 P: Također ste pokušali procijeniti njegova druga zaduženja koja su bila

12 izvan njegovog radnog mjesta, je li to tako?

13 O: Da. Pokušô sam da dođem do zaključka da li je imao neka druga

14 zaduženja koja su bili van njegovog radnoga mesta.

15 P: Kad ste ocjenjivali ove odluke i njegovu funkciju 1995. godine, jeste

16 li pri tom razgovarali sa generalom Miletićem o tome?

17 O: Da. General Miletić je a... izrazio želju da mene angažuje kao eksperta

18 i onda smo razgovarali u osnovama o tome da se ja prihvatim izrade ove

19 ekspertize.

20 P: Jeste li razgovarali s njime o njegovoj funkciji 1995. godine, dok je

21 bio u Vojsci Republike Srpske?

22 O: Razgovarali smo o njegovom kompletnom boravku na tom... na tom delu

23

24

25

26

27

28

29

30

1 poslova i zadataka koje je radio u Vojsci Republike Srpske.

2 P: Shvatio sam da ste govorili o tom vremenskom periodu, ali želio bih
3 znati jeste li razgovarali o njegovoj funkciji u tom vremenskom razdoblju?

4 O: Da. O svim funkcijama koje je obavljô u Vojsci Republike Srpske.

5 P: Kada ste s njime o tome razgovarali?

6 O: Ne mogu tačno da procenim, ali to je bilo... ne znam, ne sećam se tačno
7 vremena. Ali, to je bilo v...valjda 10-20 dana pre nego što će a... poći predlog da
8 se ja imenujem za eksp... za vojnog eksperta.

9 P: Koliko dugo ste s njime razgovarali o ovoj temi?

10 O: Ne sećam se i ne bi' procenjivao.

11 P: Možete li otprilike reći je li se radilo o petnaest minuta, pet sati?

12 O: Mi smo se viđali i po drugim osnovama, i ja sam bio i gost na svadbi
13 generalove kćerke. Viđali smo se i sa drugim prijateljima. A, ovaj, onda, on je
14 prijatelj sa nekim mojim prijateljima. Kad bi' pravio takvu procenu i ovo što
15 ste Vi pitali u celu t... svemu tome bio bi' neozbiljan i ostajem pri tome da ne
16 mogu da odredim vreme koje smo nas dvojica posvetili ovoj temi.

17 P: Pomenuli ste da ste bili pozvani na vjenčanje njegove kćeri, je li to
18 tačno? Samo provjeravam transkript.

19 O: Tačno ste proverili.

20 P: Jeste li osobni prijatelj s generalom Miletićem i njegovom obitelji?

21 O: Termin "prijatelj" u raznim kulturama na različin /sic/ način se
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 doživljava. Međutim, ako ste pogledali moj CV - a verujem da jeste - onda ste
2 mogli videti da smo general Miletić i ja vrlo blizu generacije; da smo
3 obadvojica oficiri raketnih jedinica PVO; da smo obadvojica vrlo bili uspešni
4 oficiri; i da smo se poznavali i ja naše poznanstvo doživljavam kao
5 profesionalno, ljudsko i prijateljsko. Porodično se nismo poznavali i naše se
6 porodice nisu poznavale, i poziv koji je bio za... da dođem na svadbu za udaju
7 ćerke predstavlja jednu posebnu čast i ono nije uvek upućeno samo posebnim
8 prijateljima, nego i poznanicima.

9 P: Kako to da ste pozvani na svadbu kćeri generala Miletića?

10 O: Koji su razlozi da me je pozvô - morali bi da pitate generala
11 Miletića. Ja sam sa zadovoljstvom prihvatio taj poziv i bilo mi je čast da
12 prihvatim taj poziv.

13 P: Kada ste primili poziv?

14 O: Pitanje je kad sam primio poziv?

15 P: Da.

16 O: Ne sećam se datuma. Pre svadbe, obavezno.

17 P: Pretpostavljam da je to tako. Koje godine je to bilo?

18 O: /.../ Godine lete, ali mislim da se ćerka generala Miletića udala 2006.
19 godine. Mislim da Vam je to ovde na Sudu i ona, ovaj, rekla. I ne znam da

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 l' proveravate moju memoriju, al' sam na toj svadbi bio, da.

2 P: I jeste li od tada ostali u kontaktu sa obitelji generala Miletića?

3 O: Ne znam šta Vi podrazumevate to sa "kontaktom". Znam da je, na
4 primer, njegova ćerka imala kontakt sa mojom suprugom, poslovni, jer su radile u
5 istoj instituciji. Znam da sam otišao, ovaj, da izjavnim saučešće. Jer,
6 nažalost, general Miletić je tokom boravka ovde imao veliki broj vrlo nesretnih
7 okolnosti u porodici koji se desio. Ako su to kontakti koji Vas interesuju -
8 jesam, imao sam te kontakte.

9 P: Jeste li održavali kontakt sa samim generalom Miletićem tijekom tog
10 perioda?

11 O: Mislim da je registrovan kontakt da sam bio u poseti kod generala
12 Miletića u njegovoj pritvorskoj jedinici i ako je nekada, ovaj, dolazio - sad ne
13 mogu da se opredelim - i ako sam bio u prilici, sigurno sam ga pozdravio i
14 poželio mu dobrodošlicu.

15 P: Pretpostavljam da su Vaše posjete zabilježene. Ali siguran sam da ne
16 bi željeli da Sudsko vijeće i suci moraju ići to provjeriti. Pa je, dakle,
17 razlog zašto postavljam to pitanje da to uđe u zapisnik pa da suci mogu
18 procijeniti što imate za reći. Dakle, možete li nam reći koliko puta, na
19 primjer, ste posjetili generala Miletića dok je bio u pritvoru?

20 O: Bio sam u prilici da ga mogu posetiti dva puta. Ali, zbog velike
21 birokratije, posetio sam ga samo jednom u januaru prošle godine.

22 P: Dakle, u januaru 2008., je li tako?

23 O: Apsolutno, to je prošle godine.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A je li to bilo vezano uz pripremu Vašeg izvještaja?

2 O: To je bila poseta... poseta, ovaj, kolegi. I, usput, na primer, nisam
3 hteo da komentarišem uopšte, jer sam bio prisutan ovde kad je... je a... ekspert
4 koga ste Vi angažovali iznosio zaključke svoje ekspertize, da ne bi na bilo koga
5 uticao zbog mojih stavova.

6 P: Je li to znači da je Vaš odgovor "ne"?

7 O: Ako je o izveštaju - onda je odgovor "ne", iako sam znao da brzo
8 posle toga ću ga pisati.

9 P: Kad ste razgovarali sa generalom Miletićem o njegovom službovanju
10 tokom rata, pretpostavljam da ste razgovarali i o okvirnim temama kojima se bavi
11 Vaša ekspertiza, zar ne?

12 O: N...nismo razgovarali uopšte o okvirnim temama il' o tezama u mojoj
13 ekspertizi, jer sam ja rekô da ću definisati sâm predmet ekspertize i na osnovu
14 toga ću napraviti ekspertizu. Nisam želeo da iko utiče na mene, da m...mi se meša
15 u definisanje predmeta ekspertize, jel /sic/ onda bi to bio materijal koji ne
16 bi' znao da uradim.

17 P: U Vašem izveštaju se uopšte ne spominje da ste Vi razgovarali sa
18 generalom Miletićem o njegovim zaduženjima. Je li istina to?

19 O: Ja mislim da sam i juče konstatovao - ne spominje se konkretan
20 nijedan razgovor ni sa kim, jel nijedan razgovor nije ugrađen u ovu ekspertizu.
21 Pošto on nije ugrađen, onda nemam pravo da se pozovem na taj razgovor. Da sam
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 se pozivao na taj razgovor, onda bi' to uradio metodološki, na način kako se to
2 ubacuje u ekspertize.

3 P: Na stranici 29954 transkripta, moja koleginica gospođa Fauveau Vas je
4 pitala sledeće:

5 "Recite nam, koje ste izvore koristili prilikom izrade Vašeg izveštaja?"

6 Odgovor Vaš je bio:

7 "Moj glavni izvor jeste bilo ono što sam dobio od Vas, od Odbrane.

8 Takođe sam koristio materijale na osnovu kojih je utvrđena pozicija i uloga
9 organa za koje je radio general Miletić. Takođe sam koristio i dokumenta
10 Jugoslovenske narodne armije, kao i dokumenta Vojske Jugoslavije. Takođe sam
11 pretraživao i internet i pravio sam poređenja sa drugim savremenim armijama,
12 između ostalog i sa NATO-om. Takođe sam se koristio razgovorima sa kolegama. Jer
13 moje kolege, bilo da su iz Vojske Jugoslavije ili iz Vojske Republike Srpske,
14 ili čak vojna lica iz bivše JNA, su svi oficiri visokog ranga, sa visokim
15 činovima."

16 I iz svih tih izveštaja Vi ste na taj način nam pokazali koji su izvori
17 iz kojih ste pribavili informacije prilikom izrade svog izveštaja. Da li ste
18 koristili informacije koje ste izvukli iz razgovora sa generalom Miletićem
19 prilikom pripreme i izrade Vaše ekspertize?

20 O: Moramo ovde bitno da razlikujemo dve stvari. Čini mi se da predugo se
21 okrećemo u tom krugu. Ovaj, međutim, Vi vodite a... ovaj intervju, ovo unakrsno
22 ispitivanje, tako da meni nije teško da ponavljam.

23 Razgovore kada vodite sa bilo kim, radite dva procesa. Jedan je proces
24
25
26
27
28
29
30

1 usaglašavanje stavova, metodologija, znanja i bilo čega drugoga. I drugi je
2 proces kada utvrđujete činjenice i onda te činjenice ugrađujete.

3 Postupak utvrđivanja činjenica sa s... a... ljudima sa kojim razgovaram je
4 vrlo precizan i jasan. Tada se pravi intervju, definišu se tačna pitanja,
5 definišu se odgovori i onda se to u fusnoti tačno navodi, s kim i šta je rađeno.
6 Ovaj drugi metod rada ja nisam primenjivô, a ovaj prvi sam ja primenjivô
7 maksimalno i neograničeno.

8 P: Generale, da li je Vaš odgovor na moje pitanje "da" ili "ne"?

9 O: Vaše pitanje je deo konstatacije i ja ga ne mogu odgovoriti ni sa
10 "da" ili "ne". U Vašem pitanju ima i dela i "da" i dela "ne." Prema tome, ja sam
11 dao vrlo precizan i iscrpan odgovor na Vaše pitanje.

12 P: Ponoviću pitanje, generale. Da li ste se koristili informacijama do
13 kojih ste došli iz razgovora sa generalom Miletićem prilikom izrade svog
14 izveštaja; da ili ne?

15 O: /.../ Da.

16 P: A te informacije koje ste koristili prilikom izrade izveštaja, koje
17 ste dobili od generala Miletića, da li ste i advokatima Odbrane rekli da ste u
18 posedu te informacije?

19 O: Sve što sam pitao i što mi je general Miletić rekao kasnije sam dobio
20 kao materijal koji su advokati posedovali i onda mi više ona nije značila.
21 Između ostaloga sam pitao na kojim dužnostima je radio. Kad mi je rekô, nisam

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 znao da ću dobiti kompletan personalni dosije gde će biti upisana svaka dužnost
2 u svakom vremenu koju je radio. Iznenadio sam se sa tolikom količinom
3 preciznosti.

4 Druge informacije koje nisu bile... koje mi nisu bile dostavljene od
5 strane tima Odbrane ili do kojih sam došô čitajući knjige o... na primer knjige a...
6 koje su izda...izdavali, da kažem pod znakom navoda, "pobednici" i slično. Drugih
7 informacija - osim tih izvora, odnosno informacije usmene - nijednu nisam
8 koristio u izradi mog izveštaja.

9 P: U vezi sa informacijama koje jeste koristili, da li ste to naveli u
10 svom izveštaju? Jeste?

11 O: Sve nisam. Pa, ja sam pročitô na - 'aj da budem skroman - na stotine
12 kojekakvih, ovaj, izveštaja a... ekspertiza, s... razgovora, intervjua, knjiga koje
13 se odnose na ove koje se nalaze u biblioteci Tužilaštva, i slično. Ja sam u
14 izveštaju bio vrlo precizan. Ako sam govorio neku konstataciju, onda sam se vezô
15 za izvor i u izveštaju imate 142 fusnote koje se odnose na izvode koje sam ja
16 radio. I od te 142 fusnote, negde oko 17% se fusnote odnosi na dokumenta Armije
17 BiH, 69% fusnota se odnosi na dokumenta Vojske Republike Srpske, dvades... - ne,
18 48% - 26% se odnosi na drugu literaturu, i tako dalje, i tako dalje. To je samo
19 deo dokumenata koje sam ja koristio. Sva nisam ugradio i bilo je nemoguće
20 ugraditi.

21 P: Zar ne mislite da, kada se radi jedan takav analitičko-tehnički
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 izveštaj kao što je ovaj - čak i kada Vam je prvi takve vrste - da je primereno
2 da se spomene u samom izveštaju da ste razgovarali sa osobom koja je predmet tog
3 izveštaja i da ste koristili informacije koje ste od te osobe dobili? Zar ne
4 mislite da bi bilo primereno da to uradite, budući da ste profesionalac i budući
5 da ste veštak, odnosno stručnjak kakav jeste?

6 O: Uopšte ne mislim da je to neophodno. Bitno je da sve konstatacije
7 koje sam u izveštaju naveo, da sam tačno naveo koji su to elementi, oslonci na
8 koje se ja oslanjam, a uz materijalnu i stručnu bazu koja je poznata prilikom
9 mog angažovanja za eksperta.

10 P: Jeste li razgovarali sa generalom Miletićem o prirodi odbrane od
11 optužbi koje su ovde, u ovom predmetu, iznesene?

12 O: Priroda odbrane, o...optužbama koje je ovde iznesena /sic/ je stvar
13 pravnog tima i s njima nisam hteo oko toga da raspravljam. Ja sam samo timu
14 ukazivao na mogući moj put ekspertize, u kome ja mogu kao ekspert da idem. I ja
15 sam na početku rekao - ja nisam ekspert Odbrane, ja sam vojni ekspert koga je
16 angažovô tim Odbrane da iznesem činjenice. Vojni ekspert se ne bavi prirodom
17 Odbrane, vojni se ekspert bavi suštinom stvari.

18 P: Uz dužno poštovanje, generale, Vi ste također i vojni veštak koji je
19 i prijatelj optuženog koji se tereti za teška krivična dela i koji Vas je,
20 između ostalog, pozvao da prisustvujete svadbi svoje ćerke.

21 Dakle, moje pitanje Vama jeste: da li ste sa generalom Miletićem
22 razgovarali o njegovoj odbrani, strategiji odbrane?

23 O: Bio sam izuzetno precizan i nemam potrebe da ponavljam. A ako ima
24
25
26
27
28
29
30

1 potrebe, mogu sve da ponovim što sam malopre rekô. Prijateljstvo e... nije smetnja
2 za ekspertizu. Za mene je smetnja ekspertizu... za ekspertizu samo ako ste učesnik
3 u događajima za koje se on tereti. A ja vidim da je vrlo često barem indirektnim
4 il' direktnim učesnicima u događajima davano da rade ekspertizu. Za mene je
5 bitna stručna distinkcija: nisam učesnik događaja, imam kompetenciju, mogu to da
6 radim al', iskreno, prijateljstvo ništa ne znači u tom slučaju.

7 P: U redu. Prepustiću Veću da o tome odluči.

8 U vezi sa direktivom broj 7 Vam je postavljeno nekoliko vrlo konkretnih
9 pitanja.

10 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja bih molio da sada pogledamo dokazni
11 predmet P7 /u engleskom transkriptu: "P5"/ po spisku 65ter. Ako to možemo da
12 vidimo da vidimo na svojim ekranima, molim. Ako možemo da pogledamo stranicu
13 broj 19 na engleskom, mislim da je na engleskom. Pogrešio sam, 10 na B/H/S-u i
14 stranica broj 14 na engleskom. Da pogledamo tačku 6.1.

15 Hvala, izvinjavam se.

16 P: Pre nego što pređemo na ovo, da Vas pitam sledeće: kad ste
17 razgovarali sa generalom Miletićem, da li ste možda vodili neke beleške tih
18 razgovora koje ste možda na kraju koristili prilikom izrade svog izveštaja?

19 O: Pošto sam rekô da ništa nisam koristio prilikom svog izra... ja...
20 izveštaja i da takav metod rada nisam koristio, nisam ni radio nikakve beleške.
21 A ovde, na primer, imam beleške koje sam radio u januaru prošle godine kada je
22 iznošena ekspertiza od eksperta koga ste Vi angažovali.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Znam da smo o ovome već pričali stotinu puta. Ali, pitao sam Vas
2 konkretno: da li ste koristili u svom izveštaju informacije, podatke koje Vam je
3 dao general Miletić? U transkriptu stoji da ste Vi odgovorili "da". I sada
4 izgleda da govorite sasvim suprotno od toga?

5 O: Ja s... mislim /.../ Kada je Odbrana ispitivala mene, jedno od prvih
6 pitanja je bilo - izvori. I kada sam nazvodio /sic/ izvore, ja nikad nisam rekô
7 to što ste, ovaj, rekli sada. I, čitanjem vrlo pažljivo ovoga što sam govorio -
8 o načinu rada - takav odgovor, da sam koristio nešto što mi je ga... davao
9 general Miletić, ne možete da nađete nigde.

10 P: Možda ja mogu da Vam pomognem da nađete. A to se nalazi na stranici
11 15 današnjeg transkripta, odnosno stranica 14 današnjeg transkripta, redovi 11
12 do 14. Moje pitanje je bilo:

13 "Generale, ponoviću, da li ste koristili informacije koje ste izvukli iz
14 razgovora sa generalom Miletićem u pripremi svog izveštaja; da ili ne?"

15 Vaš odgovor je bio:

16 "Da."

17 Tu nema nikakve zabune ni konfuzije; zar ne, gospodine?

18 O: Časni Sude, a... moraću ovde da dam sada malo duži odgovor. Jer, ova
19 konstatacija i ova igra malopre predstavlja a... jedan vrlo neobičan udar na moj
20 integritet, a biću vrlo precizan.

21 U svakom trenutku se trudim da odgovorim maksimalno tačno, precizno i
22 koncizno u skladu sa vašim zahtevima. Gospodinu sam do sada d... razdvojio dva

23

24

25

26

27

28

29

30

1 bitna segmenta izrade izveštaja i konsultacija. Jedan je utvrđenje činjenica,
2 stanja, metodologija i bilo šta drugo, a drugi je informacije.

3 U igri s ovim rečima malopre, kada je... tu je bio i kontekst pitanja a...
4 ovaj, da li sam i sa tim upoznô advokata, odnosno tim Odbrane generala Miletića,
5 ja sam rekô da informaciju koju sam dobio sam proverio materijalno, da sam se
6 iznenadio sa preciznošću materijala koji raspolaže i da onda sam koristio tu
7 materijal. A to je materijal iz personalnog dosijea broj 2.

8 I svako drugo izvlačenje iz konteksta onda pokušava da okrene ovo što
9 sam ja rekao, da u izveštaju nisam koristio nikakve činjenice i informacije koje
10 je neko meni dao jel bi onda koristio metodologiju kako se te informacije unose
11 u izveštaj.

12 P: U redu. Niste vodili beleške, niste koristili nikakve beleške niti
13 bilo kakve informacije koje Vam je dao general Miletić; je li tako?

14 O: Nikakve beleške nisam koristio iz razgovora sa generalom Miletićem, a
15 general Miletić mi nije davô nikakve beleške.

16 P: Prosto sam radoznao, zato što sam primetio da tokom celog svedočenja
17 Vi stalno nešto beležite, a vidite da imate ispred sebe transkript. Jeste li
18 napravili bilo kakve beleške u vezi sa bilo kakvim razgovorima ili drugim
19 informacijama koje ste koristili u izradi svog izveštaja?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Prinuđen sam da na ovom iznošenju ekspertize beležim iz nekoliko
2 razlika /?razloga/. Jer ekspert, za razliku od Vas, je... ovde su mu odsečene i
3 ruke i noge. Nema pristup bazi podataka. Ne može da koristi svoj računar. Ne
4 može da vraća bilo šta drugo da proveri, nego mora da kontroliše... da gleda samo
5 ono što mu Vi date. Često pitanja koja se ovde postavljaju su preopširna, imaju
6 u sebi nekol'ko potpitanja, sa korišćenjem nekih metodologija meni nepoznato. I
7 da bi' odgovorio na pitanja - beležim.

8 Sa velikim zadovoljstvom mogu Vama i Sudu da ustupim moju beležnicu da
9 pogledate šta beležim. Ovaj transkript koji je ovde ispred mene, za mene je
10 neupotrebljiv. Jer, engleski skoro ne znam uopšte, neki sam pasivac, i više ga
11 koristim po tome da bi' možda odgovor počeo u pravo vreme da me sudija prečesto
12 ne opominje da se brza sa odgovorom. Prema tome, to je beleženje ovde.

13 U izradi moje ekspertize ja sam napravio jednu varijantu ekspertize sa
14 300 i nešto stranica. Napravio sam na stotine beleški na računaru. Računar vrlo
15 uspešno, ovaj, koristim. Napravio sam tabele u računaru. Napravio sam u *Excel*-u
16 neke dokumente gde mogu da tražim ili slično, i to radim i to je sastavni deo
17 jednog ozbiljnoga rada, a puno sam takvih radova uradio.

18 P: Da li Vas je Odbrana generala Miletića pitala da im ustupite bilo
19 koje od Vaših beležaka koje imate ili beležaka razgovora koje ste vodili?

20 O: Nikada im tako nešto nije, ovaj, palo na pamet. Barem meni nisu
21 rekli. Ne znam da l' su... im je palo na pamet. Ali, Odbrana generala Miletića
22 znala je da me konsultuje, ovaj, po nekom pitanju stručnom i da čuje moje
23 mišljenje.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dakle, Vi kod sebe sada imate te beleške?

2 O: Sada nemam. To su beleške na mom računaru, kod mene u stanu i na t...
3 osnovu toga je nastao rad.

4 P: U redu. Ustvari, ono što sam mislio jeste - zadržali ste ih. Znači,
5 sve što je vezano sa razgovorima koje ste obavljali prilikom izrade Vašeg
6 izveštaja, Vi to i dalje imate u -

7 O: Da. To je... to je jedna ogromna baza. Tu sam ubacio i knjige koje sam
8 našô u elektronskoj formi. Tako da je to jedna ogromna baza podataka koju mogu
9 ja da pretražujem jer sam je napravio sebi za korišćenje, a koji može... kome šta
10 treba da dobije od mene iz te baze podataka.

11 P: Pored baze podataka, ja sad govorim o beleškama. Jeste li njih
12 sačuvali?

13 O: Pod bazom podataka podrazumevam dokumenta koja sam dobio u bilo kom
14 obliku, beleške koje sam napravio, knjige koje sam snimio i presnimio i koje bi
15 koristio u radu.

16 P: U redu. Hvala što ste nam ovo razjasnili.

17 Dakle, gledamo sada dokazni predmet P5 po spisku 65ter, točka 6.1.
18 Nekoliko ozbiljnih pitanja Vam je postavljeno u vezi sa ovim. Konkretno, Vi ste
19 rekli, između ostalog, da:

20 "Ovakve formulacije ne spadaju u domen rada, odnosno u područje rada
21 operativno-nastavnog organa kada je reč o formulisanju određenih direktiva."

22 Takođe ste rekli:

23 "Niti Uprava za operativno-nastavne poslove, niti njen načelnik general
24
25
26
27
28
29
30

1 Radivoje Miletić nisu mogli sačiniti ili izmeniti tačku 6.1 u direktivi."

2 Je li to tačno?

3 /.../

4 To je Vaš zaključak, zar ne?

5 O: Da. Taj zaključak je imao još jednu stvar, ovaj, još jednu
6 konstataciju koja je vrlo bitna. To je a... kad me ispitivala Odbrana gospodina
7 Gvere u vezi te, ovaj, tačke složili smo se i oko toga da sama sistematizacija,
8 gde je tačka 6 "Obezbeđenje borbenih dejstava" i posle toga ide 6.1 "Moralno-
9 psihološko obezbeđenje", a nema 6.2 ili 6.3 ili slično, jeste nešto što ukazuje
10 na neprofesionalan način izrade, ili možda bolje rečeno, nevojnički način izrade
11 ove direktive.

12 Tako da, a... i prvi deo je to nije delatnost za koje bi se bavilo ovo
13 /sic/, ovaj, Uprava za operativno-nastavne poslove koja je zadužena ko... za
14 komponovanje ovog dokumenta. Ali, čini mi se, i metodološki ovako obrađena tačka
15 ne bi izašla iz Uprave za operativno-nastavne poslove.

16 P: Ono što ste rekli vezano uz kvalitetu formulacija koje se koriste,
17 metodologiju, rekli ste da nije vojnička, tako ste rekli. To nije nešto što
18 ustvari postoji u Vašem izvještaju, zar ne?

19 O: Tačno. To nije š... d... ovaj, detaljno obrađeno u mojom... u mom
20 izveštaju, jer se nisam bavio sadržajem tačaka koje nisu u nadležnosti... koje
21 nisu u nadležnosti Uprave za operativno-nastavne poslove. A što se tiče
22 rečenice, ona u određenom obliku postoji, da je ona strukturirana na način upravo
23 tako - nevojnički napravljen način.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Znate i sami da direktiva sama pokazuje da je general Miletić taj
2 koji ju je sastavio, zar ne?

3 O: Nije tačno. Nekol'ko sam puta rekô, Glavni štab Vojske Republike
4 Srpske je izradio predlog direktive. Znači, ne direktivu nego predlog direktive,
5 i predlog direktive je otišao tamo. U tom poslu i dijapazonu rada Glavnog štaba
6 posô generala Miletića uopšte nije sporan.

7 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Možemo li pogledati stranicu 15
8 engleske verzije i stranicu 21 B/H/S verzije?

9 P: O čemu govorim jest ono što ovdje piše, da je "izradio pukovnik
10 Radivoje Miletić".

11 Vidite li gdje to piše?

12 O: Dobro mi je da mi kažete koja je tačka ovoga ekspertskog nalaza, a ne
13 koja je stranica.

14 P: Pitam Vas samo sljedeće: dokument koji vidite pokazuje da ga je
15 izradio pukovnik Radivoje Miletić. Vidite li to?

16 O: Ovo? Na ovom dokumentu? Vidim, da. Ovo što ovde piše pokazuje da je
17 predlog ovoga dokumenta izradio pukovnik Radivoje Miletić. Morate da napravite
18 bitnu distinkciju između predloga dokumenta i dokumenta.

19 P: U /?svom/ izveštaju govorite o direktivi broj 7. To je tačno, zar ne?

20 O: Da, svakako.

21 P: Dokument u kojem govorite dok provodite svoju analizu jest ovaj
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokument, zar ne?

2 O: Da, tačno je.

3 P: I kad Vam kažem da ovaj dokument, da u njemu stoji da ga je izradio
4 pukovnik Radivoje Miletić, je li to Vama problematično?

5 O: Apsolutno je problematično i mislim da Vi izvanredno razumete o čemu
6 ja govorim, ali pokušavate ovde da zamenite teze. Dokument koji je izradio
7 pukovnik Radivoje Miletić, kao predlog dokumenta, otišao je kod predsednika
8 Republike Srpske, odnosno vrhovnog komandanta. Taj dokument kad je otišao, šta
9 je na njemu rađeno - ne znam, ali ovde je konačan dokument koji je urađen tamo.

10 Po svim elementima analiziranim ja sam izneo argumentovani zaključak da
11 ima ogromna verovatnoća da ovaj dokument nije identičan sa predlogom dokumenta
12 koji je otišao prema predsedniku. I to sam bio precizan i u mom izveštaju i u
13 mom svedočenju prošle nedelje.

14 P: U redu. Kad ste utvrđivali da li se ili ne jezik koji se koristi u
15 tački 6.1 može pripisati generalu Miletiću, niste napisali u svom izvještaju
16 činjenicu da je nevojnički ili neprofesionalan ili nemaran. Je li tako?

17 O: Da, iz vrlo preciznog razloga. Tačka 6.1 nije delatnost načelnika
18 Uprave za operativno-nastavne poslove. I vrlo sam precizan bio. Ovaj dokument je
19 kolektivno delo i on praktično.. tačka 6.1 nije bila predmet moje ekspertize. A

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zajedno sa kolegama ovde smo konstatovali ovo što ste Vi malopre rekli. Zbog
2 toga što ona nije bila predmet ekspertize ne umanjuje ekspertizi nikakvo mesto,
3 jer se ona skoncentrisala na sasvim drugi... drugi deo.

4 P: U redu. Dakle, zaključak koji ste donijeli o jeziku, da je
5 nevojnički, neprofesionalan je nešto do čega ste došli tijekom iskaza? To nije
6 zaključak do kojeg ste došli prethodno, zar ne?

7 O: I prethodno sam došao do tog zaključka, ali ne kroz tačku 6.1 nego
8 kroz druge tačke.

9 P: Dakle, prije ste došli do zaključka, ali to niste stavili u
10 izvještaj, zar ne?

11 O: /.../ Ja sam, između ostaloga, detaljno obradio u tački 3.34 oko...
12 razliku između mogućega predloga direktive i ovoga konačnoga teksta direktive, i
13 tada sam govorio da... o ovome što ste me Vi pitali. Onda sam o ovome što ste Vi
14 rekli govorio i u jednoj tački - sad moram da nađem o... ko me je pitao, ali i tim
15 Odbrane generala Gvere. Na primer, u tački 1.39 smo govorili o nelogičnom
16 zadatku, u 1.40 smo govorili da takav zadatak nije mogô da se a... ovaj, napiše. I
17 mislim da sam na jednom... u jednoj tački rekô da je... to predstavlja... Eh, tačno
18 sam rekao da ovaj... kad sam rekô, između ostaloga, da ne predstavlja vojnički
19 zadatak, već se može planirati... predstavljati nelo... i da je nelogičan zadatak i
20 to je... sasvim drugi organ radi.

21 Prema tome, a... o manjkavosti direktive iz delatnosti operativno-
22 nastavnog organa sam bio vrlo precizan. Za... svaku rečenicu obezbeđenja dejstva

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nisam analizirao. Ovde smo analizirali ove zajedno i mislim da je sa tim
2 napravljen dobra celina.

3 P: Hvala.

4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Možemo se vratiti na stranicu 10
5 engleske verzije i stranicu 14 B/H/S verzije... 19. stranica u B/H/S verziji, 14.
6 u engleskoj verziji.

7 P: U odnosu na ovaj član 6.1, kad Vas je ispitivao kolega Krgović,
8 postavio Vam je pitanje, na stranici 30244, linija 13 do 22 transkripta:

9 "P: Ako analizirate dio ovdje koji vidite, možete vidjeti da su tu
10 uvedeni elementi kao što su logistika, PVO potpora i stvari koje su vezane uz
11 mobilizaciju. Cijeli ovaj paragraf ne sadrži ništa, bar po mom viđenju, što bi
12 odgovaralo moralu i vjerskoj i psihološkoj potpori. To nije ništa što bi bilo u
13 skladu sa pravilima vojne profesije?"

14 A Vaš odgovor bio je:

15 "O: Ne samo da ne odgovara tom elementu potpore za borbene operacije,
16 cijeli ovaj paragraf nije u skladu sa svrhom. Cijeli ovaj paragraf koji se
17 odnosi na potporu za borbene operacije i specifično naglašeno u točki 6.1."

18 Sjećate li se da ste dali taj iskaz, da ste dali taj odgovor na to
19 pitanje?

20 O: Da, sećam se.

21 P: Ako pogledate predzadnji odjeljak na engleskom -
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] A mislim da moramo otići na drugu
2 stranicu u B/H/S verziji.

3 P: Možete vidjeti, i recite mi, predzadnji paragraf na stranici na
4 engleskom kaže: "U implementaciji..."

5 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Stranica 21 B/H/S verzije to bi
6 trebala biti. Ne znam što Vi vidite. Izgleda da se radi o predzadnjem paragrafu
7 prije točke 7.

8 P: "U provedbi ostalih oblika potpore za borbene operacije, sve mjere se
9 moraju poduzimati u skladu s direktivom broj 6. Fokus logističke potpore 1995.
10 biće na jedinice za koje je zamišljeno da vrše operacije na strateškoj razini."

11 Vidite to, zar ne?

12 O: Da, vidim.

13 P: Znači da direktiva broj 6 govori o borbenoj potpori vezano uz moralnu
14 i psihološku potporu, obavještajnu potporu, sigurnosnu potporu, inžinjersku
15 potporu, antinuklearno-kemijsku i biološku potporu, elektroničku potporu i
16 logističku potporu. Svjesni ste toga, zar ne?

17 O: Apolutno sam svestan toga.

18 P: Znači, nije neobično da su ove kategorije zasebno nabrojane, budući
19 da se njih tu spominje?

20 O: Jeste neobično, i metodološki neopravdano. Direktiva... direktiva broj
21 6 ima sasvim drugu... drugu svrhu. Ona je izdata negde otprilike 15-16 meseci bila

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pre ove. Ukol'ko se ne varam, direktiva broj 6 je iz jedanaestog meseca 1993.
2 godine i... a ova je iz marta 1995. godine i to... nijedan vojnik ne bi se naslonio
3 na tu direktivu.

4 Pošto ovde vidim da se ipak prihvata i da se pokušava... a... pokušava
5 prihvatiti ova tačka 6, ja 'oču sada da Vam ukažem i na jednu činjenicu koja se
6 u ovom trenutku jako dobro uočava, a to je da paragraf između ov... ovaj paragraf
7 o kome ste pročitali i prethodni paragraf imaju neobičnu udaljenost u odnosu na
8 druge paragrafe. Što se vidi da je neko nekakvu intervenciju vršio na
9 računarskom delu ove dire... na... o... re... na računarskom tekstu, odnosno tekstu
10 obrađenog na računaru. Znači, da zaključim - neprimereno je pozvati se na oblike
11 obezbeđenja borbenih dejstava iz prethodnoga perioda, a neprimereno je i
12 metodološki složiti i vidi se da je ovo nešto vrlo neobično urađeno.

13 P: Imate li kakvih osobnih informacija da je neko petljao sa
14 elektroničkom verzijom ovog instrumenta /sic/?

15 O: Onda bi' bio učesnik događaja.

16 P: Možda se radi o prijevodu, ali to bi takođe moglo značiti... Ponoviću
17 pitanje. Imate li kakve informacije da se ovim dokumentom u njegovoj
18 elektroničkoj verziji netko petljao na bilo kakav način?

19 O: Nemam informacije. Ali, na osnovu činjeničnog s... z... zak... na očn...
20 tnog... činjeničnog stanja, argumentovano zaključujem. Posebno bi', za Vaše
21 razumevanje, ukazao na još jedan aspekt kod vezivanja. O... kada pokušavate da u
22 skladu sa ovim što je napisano obezbeđenje borbenih dejstava iz direktive broj
23 6, premesti se na obezbeđenje borbenih dejstava u direktivi broj 7. Ako imamo
24 karakter u vidu, karakter direktive broj 6, gde je ona odbrambeno-napadna, a
25 karakter direktive broj 7 da je ona odbrambena, onda je jasno. I, ne računajući
26 samo to vreme, da oblici obezbeđenja borbenih dejstava i obezbeđenje borbenih

27

28

29

30

1 dejstava se ne može preuzeti iz te direktive.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hoćemo li sada imati pauzu?

3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da, gospodine predsjedavajući.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavićemo u 16.10h.

5 SUĐSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

6 ... Početak pauze u 15.45h

7 ... Sjednica nastavljena u 16.14h

8 SUĐSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim. Izvolite sjesti.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Vanderpuye.

10 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

11 P: Dobar dan, generale.

12 O: Dobar dan.

13 P: Prije nego što smo otišli, pitao sam Vas jeste li imali osobne

14 informacije o tome je li netko petljao sa elektronskom verzijom direktive 7.

15 Rekli ste da niste imali takve informacije. Jeste li pitali generala Miletića o

16 tome?

17 O: Ne.

18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim Vas da pogledamo ponovno točku

19 6.1.

20 P: U sredini drugog paragrafa... ili trećeg paragrafa, stoji... pročitacu

21 cijeli paragraf:

22 "Agresivnija propaganda i informacije trebale bi biti održavane radi

23 stjecanja saveznika, ovisno o nesporazumima /?produbljanja nesporazuma/ u

24 koaliciji, demaskiranja pristranih i neprijateljskih aktivnosti nekih pojedinaca

25 i dijelova UNPROFOR-a i nekih humanitarnih organizacija, te koji potkopavaju

26 /potkopavanja/ moral neprijatelja. To se mora postići kroz planiranje

27

28

29

30

1 organiziranih propagandnih aktivnosti koje se koordiniraju s državne razine."

2 Sada kad smo to pročitali i pregledali, to je doista nešto što bi se
3 pripisalo Upravi za moral, vjerska i pravna pitanja, zar ne?

4 O: Ne. To je ono što sam i prošli put rekô. Prvo, moramo voditi računa
5 da direktiva 7 je državnički nivo ili na onaj nacionalni nivo, kako je prikazano
6 na onoj šemi. I, ovaj tekst je namenjen nekome ko radi sa vladom, ministarstvima
7 i drugim organizacijama. Uprava za moral, verska, pravna poslove, ovaj, i to, ne
8 rade sa tim organizacijama i ona ovakav tekst - iako nisam ekspert za moral -
9 nikada ne bi primenjivala, jer ovo nisu njezina ciljna grupa.

10 P: Nastavimo.

11 Dalje piše sljedeće: "To će se postići kroz planiranu organizaciju i
12 aktivnosti propagande."

13 Te: "Treba podići svijest naroda i ljudi o potrebi i mogućnosti borbe,
14 te vojnog poraza neprijatelja. Također ih osvijestiti o potrebi da se stave na
15 raspolaganje svi ljudski i materijalni resursi u svrhu oslobođanja, kako bi se
16 stvorila slobodna i jedinstvena država na prostoru bivše Jugoslavije."

17 Sad, prema Vašem mišljenju, jesu li te formulacije u skladu sa funkcijom
18 administracije za moral, vjerska i pravna pitanja?

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ovde ima neki miks ili neke rečenice koje bi mogle biti a... tema i
2 metod ovoga sektora. Ali dominiraju rečenice i miks ono što je nadležnost e...
3 vrhovnog komandanta, vlade i organa s... a... organa Republike Srpske na realizaciji
4 zadataka.

5 I ja bi' zato potencirô na tačke koji se radi razvijanje svesti naroda -
6 to je u nadležnosti vla...vlade - kao raspoloživih... stavljanja svih raspoloživih
7 ljudskih i materin...snih /sic/ potencijala u funkciju oslobodilačke borbe. A to
8 je jedna od bitnih elemenata koji su definisali vrhovnog komandanta i
9 predsednika, odnosno njegove nadležnosti da sa vrhovnom komandom stavi ove
10 potencijale u funkciju borbe. Prema tome, nije s... iz nadležnosti ovoga sektora.
11 A vidi se da su upućeni upravo tim elementima sistema.

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim Vas da vidimo predmet 65ter 3029
13 na ekranu.

14 P: Generale, pretpostavljam da ste vidjeli ovaj dokument?

15 O: Mož' da se desi. Nisam siguran, al' mož' da se desi.

16 P: Ovo je odluka za daljnje operacije, s datumom 24.11.1992. godine. Na
17 osnovu direktive broj 2 od 19.11.1992. godine, potpisuje general Živanović.
18 Paragraf 1 ovog dokumenta se odnosi na direktivu 4, 023 od 19.11.1992., i
19 slijedi:

20 "Odlučio sam lansirati napad koristeći glavne trupe i glavnu opremu kako
21 bi neprijatelju nanio najveće moguće gubitke, iscrpio ih, razbio ih i prisilio
22 ih da se predaju, te prisilio lokalno muslimansko stanovništvo da napusti
23
24
25
26
27
28
29
30

1 područje Cerske, Žepe, Srebrenice i Goražda."
2 Vidite to, zar ne?
3 Radi se o sekciji 2.3...
4 O: Vidim. To je tačka -
5 P: ...u engleskoj verziji.
6 O: To je tačka 1 odluke, kol'ko sam video. Da.
7 P: Točno. Sada pogledajte točku 2.3(c), što je stranica 2 u engleskoj
8 verziji i mislim da bi to trebala biti stranica 3 u B/H/S verziji.
9 Sada ćemo pogledati moralno-psihološke pripremnost i formacija je
10 sljedeća:
11 "Moralno-psihološke pripreme: Prije otpočinjanja bilo koje aktivnosti,
12 pripadnike jedinica upoznati sa značajnim ciljem te aktivnosti. Ukazati da od
13 ishoda manjih akcija pa do ishoda operacija zavisi ostvarivanja cilja srpskog
14 naroda, a to jeste ostvarenje i stvaranje srpske države na ovim prostorima."
15 Je li takav jezik, takve formulacije, jesu li u skladu s jezikom koji
16 vidite u direktivi 7, 6.1, osobito što se tiče informiranja vojnika o
17 oslobodilačkoj borbi kako bi se stvorila slobodna i jedinstvena srpska država?
18 Je li tako?
19 O: Ja moram da dam jedno bliže objašnjenje, i Vi jako dobro znate da sam
20 ja vojni ekspert koji je... čija je oblast organizacija, čija je oblast
21 menadžment, komandovanje i sve iz toga što izlazi. Ovo sada što ulazi... što
22 ulazimo u deo moralno-psiholoških priprema i obezbeđenja, to nije moj uži deo i
23 ja taj deo mogu govoriti s... tehnički. Ali, s aspekta metodologije, krajnje je
24 neprimereno da mi postavite pitanje iz naređenje koji se oslanja na direktivu
25
26
27
28
29
30

1 6 i da pravim analogiju sa direktivom 7. To je nešto što je uopšte metodološki
2 neprimereno, a neku nit koju bi možda pokušali da napravite, onda se mora
3 napraviti kroz tu tačku od početka do kraja.

4 Ova... ovo naređenje je nastalo na osnovu direktive 6 i ono se može
5 praviti logika da li je moralno-psihološke pripreme usklađene u... sa direktivom
6 broj 6 ili 4, koja je u pitanju, nebitno. Mislim da je... mislim da je konkretna -
7 ako je jedanaesti mesec 1993. - direktiva broj 4.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne znam jesam li shvatio odgovor.

9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ni ja ga nisam razumio.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete li to razjasniti sa svjedokom?

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

12 P: Ovaj dokument, gospodine, jest odluka za daljnje operacije koju je
13 izdala komanda Drinskog korpusa, potpisao ga je Milenko Živanović kao komandant.
14 Da li je to vojni dokument?

15 O: Da.

16 P: I u naslovu stoji da se odnosi na direktivu Glavnog štaba Vojske
17 Republike Srpske, strogo povjerljivo, broj 02/3 od 19.11.1992. A točka 1 odnosi
18 se na odluku komandanta, kao što ste govorili. Datum je 24.11.1992. A osobito

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ovdje mislim na dio... radi se o točki 3(c). Ne vidi se dobro, ali radi se o broju
2 3.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da moramo preći na sljedeću
4 stranicu u engleskoj verziji.

5 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da, tako je. Sljedeća stranica u
6 engleskoj verziji, žao mi je.

7 P: Dakle, ako možete pogledati na vrh stranice, vjerojatno, u B/H/S
8 verziji, pretpostavljam da vidite naslov, on je na prethodnoj stranici. U svakom
9 slučaju, točka 3 odnosi se na potporu za borbene operacije, a točka (c) se
10 odnosi na moralnu i psihološku pripremu.

11 Moje pitanje je: s obzirom na ove činjenice, je li točno ili nije da
12 jezik koji se ovdje koristi vezano uz moralne i psihološke pripreme je u skladu
13 sa jezikom koji se koristio u direktivi 7, 6.1?

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Josse?

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Može li svjedok skinuti svoje slušalice,
16 jer ne razumije govor na engleskom?

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Bio je trenutak kad sam mislio da je
18 razumio i da može pratiti; možemo ga tražiti da napusti sudnicu.

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Predsjedavajući, dok odgovor na pitanje
20 koje je prvo postavljeno nije bio jasan, svjedok je rekao:

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Ako se bavimo moralnim i psihološkim pripremama i sigurnošću, ja nisam
2 specifično kompetentan za to."

3 Pitanje koje mu je postavljeno se odnosi na nešto za što on tvrdi da
4 nije stručnjak da se time bavi i mislim da ga se ne bi o tome trebalo ponovno
5 pitati.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Imate li komentar, gospodine
7 Vanderpuye?

8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ne.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da je pitanje jednostavno.
10 Pitanje je jednostavno, a to je da se pogledaju dva teksta i da li piše ista
11 stvar. Ne trebate biti stručnjak da biste to mogli reći.

12 G. JOSSE: [simultani prevod] U tom slučaju, onda ne moramo postaviti
13 pitanje, to je retoričko pitanje.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, ne. On bi stvarno mogao reći da ili
15 ne, je li to ista stvar.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Neka tako bude, predsjedavajući.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Generale, ono što Vas pitaju jeste vrlo
18 prosto pitanje. To je, drugim rečima, da pogledate ta dva teksta i da nam kažete
19 da li, po Vašem mišljenju, oni praktično i u osnovi znače jedno isto ili govore
20 jedno isto, ili Vi možda mislite da se oni međusobno razlikuju.

21 Pre svega, da li pred sobom imate oba ta teksta?

22 SVJEDOK: Nemam obadva teksta. Imam tekst iz ovoga naređenja Drinskoga
23 korpusa, tačku - kol'ko se ovde vidi - 3(c). Onaj tekst koji je iz direktive 7,
24 ovaj, mislim da ga se dobro sećam, da nema potrebe da ga ujednačavam.

25

26

27

28

29

30

1 Ovde je bitna jedna suštinska konstatacija, časni Sude, a to je jezik
2 upućen brigadi i jezik upućen državi ne može biti ni sličan ni isti. A duh tog
3 jezika može prepoznati ekspert koji to govori. U tački (c) je jezik upućen na
4 niži, puno niži nivo.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

7 P: Ideja da se motivišu sopstveni vojnici da se uključe u oružanu borbu
8 da bi se osigurala sloboda i državni suverenitet nije nešto što je nepoznat
9 koncept u odnosu na funkcionisanje Uprave za moral, zar ne?

10 O: Prvo, Vaše pitanje koje ima deo konstatacije - mogu da kažem da nije
11 tačna konstatacija. Jer, moral je delatnost svih oficira u svakoj vojsci, a ne
12 samo jedne uprave. A uprava je tu stručni organ. Prema tome, ta ideja i taj
13 koncept se zasniva pre svega na opredeljenjima i ciljevima, a Uprava za moral
14 stručno oprece... operacionalizuje te elemente.

15 O načinu, verodostojnosti i kvalitetu stručne operacionalizacije iz
16 nadležnosti Uprave za moral nisam kompetentan da govorim.

17 P: U čijem domenu i u čiju odgovornost bi onda bilo /?spadalo/ moralno i
18 psihološko obezbeđenje /?pripremanje/, kada je reč o pisanju direktiva i
19 naređenja? Ko to radi?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Organi koji se s tim poslom bave.

2 P: A koji bi to organ bio? Koji organ je zadužen za formulisanje,
3 odnosno za izradu priprema kada je reč o moralnom i psihološkom obezbeđenju
4 /?pripremanju/?

5 O: Na nivou Glavnog štaba, Sektor za moral, psihološka, pravna i rev... i
6 verske poslove. Na nivou korpusa, mislim da su to odeljenja. Na nivou odseka,
7 mislim da su to odelenj... na nivou divizi...divizije mislim da su odeljenja i
8 odseci. U brigadama, čini mi se da su odeljenja i odseci, nisam sada siguran,
9 nisam to detaljno analizirao po dubini. Ali, ta stručna... stručna i funkcionalna
10 nadležnost je uspostavljena po vertikali.

11 P: Koji bi organ bio zadužen za planiranje i organizovanje informacija,
12 odnosno za sprovođenje propagande na nivou Glavnog štaba?

13 O: Vojska Republike Srpske i uglavnom skoro sve vojske i... sa tih
14 prostora nisu imale organe za informativno-propagandni rat, i u miru ga posebno,
15 ovaj, nisu imali. To je proizilazilo iz karaktera rata za koji se spremaju i
16 moglo bi se reći da je bi... moglo da bude pravljena analogija kod /sic/ negde bi
17 nešto trebalo iz te delatnosti da bi verovatno komandanti davali tom organu.
18 Kažem, verovatno bi davali komandanti tom organu da on to radi.

19 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim sada da se na ekranima pokaže
20 dokazni predmet 5D759. Mislim da treba da pogledamo stranicu 18 na engleskom.

21 P: Generale, ja govorim sada o ovoj šemi broj 3, da bi Vam bilo lakše da
22 pratite.

23 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ako može malo da se uveća, možda bi
24
25
26
27
28
29
30

1 nam pomoglo.

2 P: Ovo što ovdje vidimo jeste dijagram ili slika - kako hoćete - ili
3 možda organizaciona šema je bolji izraz. Krajnje levo -

4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Koliko čujem, to je na stranici 15 na
5 B/H/S-u.

6 P: Dakle, krajnje levo imamo štab; je li to tačno?

7 O: Da.

8 P: Pored toga imamo Sektor za moralno vaspitanje, verska i pravna
9 pitanja; je li tako?

10 O: Moral, verske i pravne poslove.

11 P: Ako idemo na dole, videćemo da, odmah ispod ovog sektora, kaže
12 "Odeljenje za moral i verska pitanja".

13 O: Odeljenje za moral i verske poslove.

14 P: Ispod toga stoji "Odeljenje za informisanje i PPD", što je političko-
15 propagandna delatnost. Znači, odeljenje.

16 O: Nije -

17 P: Je li to tačno?

18 O: Da, psihoš... da.

19 P: Ispod toga imamo Odeljenje za civilne poslove i Odeljenje za pravne
20 poslove?

21 O: Da.

22 P: Činjenica je, gospodine, da Sektor za moralno vaspitanje i religiozna
23 pitanja i pravna pitanja nadzire... Odnosno, rekao bih da informacija i političko-
24 propagandne aktivnost potpada pod Sektor za moralno vaspitanje i religiozna
25 pitanja, odnosno religiozne i pravne poslove; je li to tačno?

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Pošto ste Vi pregledali brojna dokumenta u ovom predmetu, Vi znate da
3 je general Gvero bio na čelu Sektora za moralno vaspitanje i religiozna pitanja.
4 A on je bio pomoćnik komandanta za taj organ u Glavnom štabu, zar ne?

5 O: Da.

6 P: I 1995. godine, Vi znate da je Savo Đokanović /u engleskom
7 transkriptu: "Sokanović"/ bio načelnik Sektora za religiozna i moralna pitanja.

8 O: Načelnik sektora? Nisam znao.

9 P: Da li ste znali da je Milovan Milutinović bio na čelu Odelenja za
10 informisanje i političko-propagandnu delatnost?

11 O: N...ne znam te starešine a... i nisam znao i nisam to istraživao.

12 P: U redu.

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Možemo li sada da pogledamo dokazni
14 predmet 6D284 po spisku 65ter? Da pogledamo poslednju stranicu ovog dokumenta,
15 to je ERN koji se završava brojevima 76 na B/H/S-u. Dakle, to je otprilike
16 sledeća stranica, a na engleskom će to biti stranica 4.

17 Ako možemo da samo pogledamo ovaj pečat.

18 P: Ako ne možete da pročitate, ja kod sebe imam original. Možete li da
19 pročitate šta piše na ovom pečatu?

20 O: Čini mi se da piše "Informativni centar", ako je to tačno.

21 P: Mislim na ovaj okrugli pečat, da li možete to da pročitate?

22 O: Da, da. "Glavni štab Vojske Republike Srpske" - to je prvi krug.

23 "Sektor za moral, verske i pravne poslove" je drugi krug. I treći, čini mi se da

24

25

26

27

28

29

30

1 piše "Centar", al' ne pi... ne vidi se dobro. Ako bi' imô original bilo bi bolje.
2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ako bi ga možda malo dalje /?zumirali/,
3 možda bi se moglo bolje pročitati.
4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja imam kod sebe original.
5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Dobro je ako imate original,
6 onda će nam to olakšati stvari.
7 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da stavimo sada to na grafoskop.
8 P: Možete li sada to da pročitate, generale?
9 O: Pročitô sam, "Informativni centar".
10 P: U redu. Zahvaljujem. Ovaj dokument nosi datum 22. avgust 1995., je li
11 to tačno?
12 O: Da.
13 P: Ovo svakako govori da prosleđivanje informacija i propaganda potpada
14 pod resor Sektora za moralno vaspitanje i verska pitanja. Da li se i Vama tako
15 čini, gospodine?
16 O: Moglo bi se tako zaključiti.
17 P: Da li je Vaš odgovor "da"?
18 O: Verovatno. Ne "da", samo verovatno. Zašto... da budem precizan, zašto
19 je ovakav odgovor? Svako zaključivanje o delatnosti pojedine organizacijske
20 jedinice bilo gde u svetu, pa i ovde u vojsci, na osnovu strukturne šeme gde se
21 vidi kućica i na osnovu pečata gde se vidi da postoji informacioni centar...
22 informativni centar li... bi bilo špekulisanje bez njihovih nadležnosti i bez
23
24
25
26
27
28
29
30

1 detaljne analize njihovih dokumenata.

2 Ja sam nekoliko puta ovde izjavio da nije izvršena rekonstrukcija
3 organizacijskoga razvoja vojski u... na teritoriji Bosne i Hercegovine. I
4 informaciju iz toga da postoji ovakva jedinica nisam mogô da crpim, a sada mogu
5 da zaključujem da verovatno ona postoji i da je... bi imala verovatnu delatnost.
6 Znači, precizno "da" ne mož' da bude jel nemam osnove za takvo zaključivanje.

7 P: U redu, generale. Da pogledamo sada jedan drugi dokument.

8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] To je po 65ter dokument broj 4148.

9 P: Dok čekamo da se ovo pojavi na ekranima, da Vas pitam sledeće: da li
10 Vi shvatate da je jedna od funkcija organa za moralno vaspitanje, pravna i
11 religiozna pitanja, odnosno sektora koji funkcioniše pri Glavnom štabu, da je
12 jedna od njegovih funkcija takođe bila informativno-propagandna delatnost? Je li
13 to tačno?

14 O: Precizno, mogu da zaključim da je njegova delatnost bila informisanje
15 i propagandna delatnost. Informisanje odnosi se na unutrašnje informisanje
16 sastava, to je bitan smer aktivnosti. A verovatno da na... iz ovoga je i po...
17 propagandna delatnost, što bi se moralo anaz...lizirati na osnovu aktivnosti koje
18 su obavljane, nadležnosti koje su regulisane.

19 P: Ako pogledate ovaj dokument koji je datiran 13. april 1993. i odnosi
20 se na dejstva vezana za direktivu 4 - to je kampanja Cerska, Konjević Polje -
21 možete videti pri samom dnu, poslednji pasus ovog dokumenta, da se spominje
22 Drinski korpus i da je upućen Glavnom štabu, odnosno njegovom Sektoru za moral,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 religiozna i pravna pitanja.

2 U posljednjem paragrafu se kaže:

3 "Da bi se pravilno i blagovremeno reagovalo i preduzele sve neophodne
4 mere, molimo Vaše angažovanje u tom pogledu kroz sledeće: da se pomoćnik
5 komandanta za moral general Gvero sa svojim organima angažuje oko prodora
6 informacija Muslimanima Srebrenice o načinu njihove bezbedne evakuacije iz zone
7 borbenih dejstava."

8 To je upravo precizna i primerena primena, odnosno funkcija organa za
9 moralno vaspitanje, religiozne i pravne poslove; je li to tačno?

10 O: Apsolutno nije tačno. Nisam ekspert, to morate pitati generala
11 Živanovića. Po svim školama u kojima sam radio, ovo izučavao, i u praksi gde je
12 trebalo, ja sam zahtevao pomoć ovih organa prema mojim jedinicama, prema mom
13 sastavu, a ne prema civilima. I ne znam odakle je ovakav zahtev od generala
14 Živanovića, šta je on hteo, kako je on hteo, i slično. Učen sam da organi za
15 moral, verske i pravne poslove pružaju komandama i jedinicama podršku u
16 informisanju, mo...motivaciji i mobilisanju svog sopstvenog sastava.

17 Ovde se može zaključiti da general Živanović ima neke informacije da
18 postoje neke snage ili sredstva koje se mogu angažovati na ovom zadatku. Čini mi
19 se da ćete to morati da od njega dobijete odgovor na ovo pitanje.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Josse.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Sad kada je svedok završio, možda bi mogao
2 da skine slušalice.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Generale, molim Vas da skinete
4 slušalice.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Očigledno da je on dao prilično povoljan
6 odgovor, barem sa našeg stanovišta, ali mi to nismo mogli znati ni na koji
7 način. To nije poenta ovog prigovora. Sudeći po tome kako Tužilaštvo vodi ovo
8 unakrsno ispitivanje, oni su mu pristupili barem na isti način na koji je to
9 uradila i Odbrana gospodina Gvere. Naime, pokušava da ga podrije na neki način,
10 u odnosu na kredibilitet i delimično u odnosu na njegovu stručnost.

11 Naše unakrsno ispitivanje se usredsređivalo na dve oblasti, što će reći
12 direktiva 7, a posebno to kako je on našeg branjenika smestio unutar VRS-a što
13 se pojavljuje na šemi 14 njegovog izveštaja. Mi smo ga shodno tome i unakrsno
14 ispitivali. Između te dve oblasti mi nismo ništa drugo tražili od ovog svedoka.

15 Tužbeno veće je ovo čulo već. Naš prigovor se odnosi ponovo na to da
16 Tužilaštvo koristi vojnog eksperta, vojnog veštaka kao sredstvo da bi
17 promovisalo svoju argumentaciju protiv našeg branjenika. Ova pitanja su
18 proračunata i sračunata od strane gospodina McCloskeyog i njegove ekipe da
19 postave pitanja koja bi inače postavili našem svedoku i oni se očigledno igraju
20 sa time da mi nećemo njega pozvati.

21 Ja sam prethodno uložio prigovor na osnovu toga čemu vodi ovo unakrsno
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ispitivanje gospodina Vanderpuyea. Gospodin McCloskey je ustao i ja neću mnogo
2 trošiti reči oko toga, biću direktan. Gospodin Krgović je na sličan način vodio
3 stvari i on je rekao da on nije pripreman da otkrije u kom pravcu ovo sve vodi.
4 Mi nismo se time dalje bavili, ali mislimo da to nije odgovarajući pravac, jer
5 to izlazi van okvira predmetne materije. Ja mislim da Veće treba ovo u ovom
6 trenutku da zaustavi.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li Vi želite da komentarišete,
8 gospodine Vanderpuye?

9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja mislim da je potrebno ovo da se
10 komentariše.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Pre svega, kao što sam ja nagovestio,
13 pravac ovog unakrsnog ispitivanja jeste da se svedoku čitaju odgovori koje je
14 dao na pitanja koja mu je postavio gospodin Krgović tokom unakrsnog ispitivanja.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali, to je još uvek unakrsno
16 ispitivanje.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da, znam. Posebno pitanje je bilo, ako
2 analiziramo ovaj konkretan dokument koji se odnosi na direktivu 7, konkretno
3 tačku 6.1, gospodin Krgović je izjavio sledeće:

4 "Čitav ovaj pasus ne sadrži ništa, barem po mom viđenju, što odgovara
5 moralnom i psihološkom obezbeđenju."

6 Na to je svedok potvrdio da to relativno spada u domen organa na čijem
7 čelu je bio general Gvero 1995. godine.

8 Svedok je odgovorio sledeće:

9 "Ne samo da to ne odgovara ovom elementu podrške," misli se na element
10 psihološke i moralne podrške, "čitav ovaj paragraf nije u saglasnosti sa
11 njegovom svrhom."

12 Dakle, naš pravac unakrsnog ispitivanja ovog svedoka jeste zbog toga što
13 njegov izveštaj sugeriše da jezik, odnosno formulacije koje je koristio i kako
14 je pisao organ za koji je bio zadužen general Miletić. Znači - u zagradi da
15 kažemo da je to organ za moralno i psihološko obezbeđenje - da je to osnova na
16 osnovu koje je moj uvaženi kolega odlučio da unakrsno ispituje ovog svedoka.
17 Zato što se to sadrži u izveštaju ovog veštaka nagoveštava, odnosno sugeriše da
18 organ za kojeg je general Gvero bio odgovoran možda je imao nekih *inputa* i nekih
19 formulacija u pisanju direktive broj 7, a konkretno tačke 6.1, što je osporavala
20 Odbrana gospodina Miletića.

21 Mi smo uveli ove dokumente da bi se utvrdila uloga i odgovornost
22 generala Gvere kao pomoćnika komandanta za moralno vaspitanje, verska i pravna

23
24
25
26
27
28
29
30

1 pitanja, i to je relevantan deo izveštaja, barem koliko se tiče onoga što se
2 može pripisati generalu Miletiću, kao autoru čitave te direktive.

3 Dakle, potpuno je jasno da sve što ima veze sa ulogom generala Gvere u
4 odnosu na vršenje njegovih dužnosti jeste artikulirano u direktivi 7, što će
5 reći informisanje i propaganda, i to je direktno argument koji je pokrenula
6 Odbrana i to je direktno relevantno za materijal koji je sadržan u izveštaju.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Da li gospodin Josse želi da
8 komentariše?

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Da. Gospodine Vanderpuye, mi tvrdimo da to
10 izlazi izvan okvira unakrsnog ispitivanja. I drugo, što je još važnije, da
11 unakrsno ispitivanje jeste responsivno, odnosno gospodine Vanderpuye je ustvari
12 to sam priznao, odnosno odnosi se na ono što je ovaj veštak već rekao u svom
13 izveštaju. Drugim rečima, mi smo morali da unakrsno ispitujemo jedan deo ove
14 materije.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi imate svako pravo -

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Gospodine predsedavajući, jednostavno
17 ne stoji, ne može se potvrditi da zato što smo mi unakrsno ispitivali mi imamo

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pravo da isto unakrsno ispituujemo /kako je prevedeno/. To jednostavno ne stoji i
2 ne drži vodu. Dakle, to nema nikakvog smisla niti u pravnom pogledu niti u bilo
3 kom drugom pogledu.

4 Moj kolega nije izneo nikakvu poziciju /?je izneo poziciju/ koja je -
5 pod broj jedan - kompletno netačna. Ja ne mogu da prihvatim da su oni morali da
6 unakrsno ispituju ovog svedoka. Ja sam advokat odbrane bio trinaest godina pre
7 nego što sam došao u ovaj Sud i jednostavno nije neophodno da se svedok unakrsno
8 ispituje ako to predstavlja određen problem u vezi sa dokazima koje on iznosi. U
9 ovom konkretnom slučaju, čitavo pitanje se odnosi na ono što je konkretno
10 postavio gospodin Krgović.

11 Drugim rečima: "Čitav ovaj pasus ne sadrži ništa, barem po mom
12 mišljenju, što odgovara podršci psihološkoj i moralnoj," a to su reči koje je
13 gospodin Krgović izgovorio.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Mislim da smo dovoljno čuli.

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Još samo ovo, časni Sude. Suci su već prije
16 primijetili da gospodin Vanderpuye i ja koristimo isti jezik, ali dolazimo iz
17 različitih pravnih kultura. Pravilo 92, 90(b)... Samo malo.

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Časni Sude, pravilo 90(h)(2), mi smo pod obvezom da podupremo naš
2 predmet. Mislim da se radi o pravnoj kulturi, jer znam da američki pravnici i
3 engleski pravnici imaju radikalno različit pristup toj temi.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

5 [Sudije vijećaju]

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Svi smo se složili i došli smo do
7 zaključka, gospodine Josse i gospodine Vanderpuye, da niz pitanja koja su
8 postavljena dosad na ovu temu od strane gospodina Vanderpuyea izlaze /?potiču/
9 iz opsega izvještaja našeg svjedoka i unakrsnog ispitivanja tima Obrane
10 gospodina Gvere. Stoga odobravamo nastavak niza ovih pitanja...

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] ...dok ne odlučimo drugačije.

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Nisam Vas želio prekinuti.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Što se dogodilo?

15 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ništa.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Imamo transkript, možete nastaviti dok
17 Vas ne prekinemo.

18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala. U redu.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Mislim da ste rekli da mislite da to ne spada unutar kompetencija...
2 ono što se zahtjeva unutar ovog dokumenta, da ne spada u nadležnost organa za
3 moral, vjerska i pravna pitanja. Je li to točno?

4 O: Da. Prema mojim saznanjima je, ovaj, to takav stav jer je delatnost
5 tih organa prevashodno okrenuta prema unutrašnjem sastavu Vojske Republike
6 Srpske, a i drugih vojski koje su nastale iz Jugoslovenske narodne armije.

7 P: Dakle, ne bi bilo prikladno, kao što je netko na poziciji gospodina
8 generala Gvere, ili da sâm general Gvero je u izravnom kontaktu, na primer, sa
9 međunarodnim organizacijama što se tiče situacije u Srebrenici 1995. godine; zar
10 ne?

11 O: Tu prikladnost... njegov kontakt sa tim međunarodnim organizacijama i
12 ova dva zahteva ne mogu da dovedem u vezu. Jer, u zahtevu se upravo govori o
13 jednom ofanzivnom informativnom radu koji treba da proizvede neke sasvim druge
14 posledice. Tako da tu prikladnost ne mogu da dovedem u vezu.

15 P: Znaete da je ovaj zahtjev došao nakon kampanje koja se pojavila nakon
16 direktive 4, zar ne? Možete li to utvrditi samo tako što ćete provjeriti datum?

17 O: Da. Prema datumu... datumu, to je period između direktive... posle
18 direktive broj 4, a pre direktive broj 5.

19 P: U redu.

20 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim Vas, predmet 4201 po spisku
21 65ter na ekrane.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Molio bih Sekretarijat za monitor ovde.

2 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

3 P: Nemamo prijevod. Pročitacu Vam što ovdje piše. Datum je 23.05.1993.,
4 naslov je "Sukob na Balkanu: S velikim samopouzdanjem srpski nacionalisti
5 ponašaju se kao da su pobijedili u ratu za Bosnu", članak je iz *New York Times-*
6 *a.*

7 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Zadnja stranica članka... Ima samo jednu
8 stranicu.

9 P: Postaviću Vam sljedeće pitanje, pa možete komentirati. Zadnji pasus u
10 ovom dokumentu - ako ga pronađemo, stavićemo ga na ekran - kaže sljedeće... Dakle,
11 četvrti paragraf prije kraja:

12 "Antipatija prema Muslimanima i/ neprijateljski osjećaji prema nekome
13 za koga se smatra da simpatizira s njima je vrlo raširen, zajedno sa sumnjom
14 prema svakoj činjenici tko ne vjeruje da su Srbi bili glavne žrtve. U
15 ponedjeljak su nacionalisti organizirali put u selo Fakovići, gdje dužnosnici
16 tvrde da je došlo do masakra srpskih civila od strane muslimanskih boraca.
17 Reporteri su našli forenzičke stručnjake iz vojne bolnice u Beogradu, glavnog
18 grada Srbije, i kažu da pregledavaju ostatke 20 Srba koji su ubijeni 21.06.1992.
19 Bar sedam muškaraca obučeno je u vojne uniforme. Džamije su u potpunosti
20 uništene.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Događaj... /prevod engleskog transkripta: "Čini se da događaj ima
2 političku svrhu"/. Pokopani su nakon što su ubijeni, a zatim su ekshumirani,
3 pokazani reporterima i ponovno pokopani. Zamjenik komandanta srpskih nacionalnih
4 snaga general Milan Gvero je predsjedavao.

5 "Reporteri koji su putovali tamo proputovali su 35 milja niz drinsku
6 dolinu, pokraj kuća koje su razorene tenkovima, džamija koje su srušene sa
7 zemljom i uništenim traktorima. Pri svakom zaustavljanju nije se čulo ništa osim
8 tišine. A u jednom trenutku Srbi koji su živjeli u dolini su tvrdili da se
9 suprotstavljaju životu sa Muslimanima i da ne žele predati političku kontrolu
10 Muslimanima, kao što predviđa mirovni plan. General Gvero je zatim rekao: 'Mi
11 kažemo da Muslimani moraju živjeti na muslimanskom teritoriju, Srbi na srpskom.
12 Ovo je čisto srpski teritorij i nitko na svijetu nas ne može prisiliti da ga
13 predamo.' "

14 U kontekstu onoga o čemu smo govorili, da li je ono čime se ovdje bavi
15 general Gvero, dakle susret s reporterima, davanje izjava o ciljevima i svrsi
16 srpskih pozicija, da li je to prikladno za njegovu poziciju pomoćnika komandanta
17 za moral, vjerska i pravna pitanja?

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin Josse?

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Ponavljam svoju primjedbu -
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.
2 OPTUŽENI GVERO: Časni Sude, izuzetno se izvinjavam što ustajem usred
3 ovog procesa. Međutim, jedna stvar me je pogodila - pored svih izmišljotina -
4 posebno. Ovde neki reporter - a nemamo ni teksta, nikakvog dokaza da to uopšte i
5 piše negde - govori da general Gvero predsedava sahrani. Pa, ja ne znam šta to
6 znači u bilo kojoj civilizovanoj zemlji i bilo kom civilizovanom redu. General
7 Gvero je bio na sahrani ljudi koji su poginuli i, kol'ko se sećam, rekao
8 nekoliko prigodnih rečenica. Nikad i garantujem nikad ne može niko da dokaže da
9 sam rekô da Muslimani treba da žive odvojeno od Srba i na drugoj zemlji. To je
10 čista laž. Ima li iko ijedan dokaz od strane tužioca da je to kad je bila gomila
11 reportera još neko rekô?

12 I časni Sude, želim reći sledeće, ovaj svedok ekspert je za organizaciju
13 i formaciju. A od njega se traži, i to Tužilaštvo već dva sata insistira na
14 tome, da govori o najsubtilnijim specifičnim stručnim pitanjima morala i
15 informisanja. On je pet puta rekao da nije stručan za to. Uz puno uvažavanje i
16 Suda i Tužilaštva i, časni Sude, vas mislim da to mišljenje svjedoka da nije
17 kompetentan da govori o tome na određen način treba uvažiti. Jer, on to i

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pokazuje, uz puno uvažavanje Suda.

2 Još jednom, jako mi je žao što sam morao, prosto osjećô potrebu da
3 ustanem i posebno me pogodila ta izmišljotina nekog reportera, koja nije ničim
4 dokumentovana, i koji piše o stvarima o kojima verovatno nije ni sam čuo i nije
5 svjestan sâm. Hvala Vam lepo. Izvinjavam se.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, generale. U budućnosti, ako
7 imate takvo što za reći, da kontaktirate svoj tim Obrane koji su ovje upravo
8 zato da Vas zastupaju, te da svoje pritužbe uputite njima. I siguran sam da su
9 oni bolje kvalificirani da ih predstave Tribunalu nego Vi. I oni također mogu
10 procijeniti što se treba reći, a što možda ne bi trebalo reći. Dakle, u svakom
11 slučaju, trebete konzultirati se sa svojim odvjetnicima. Molim Vas da privučete
12 njihovu pažnju i oni će Vam dati mogućnost.

13 Da, gospodine Josse?

14 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, ovdje postoje poteškoće jer
15 gospodin Krgović kaže da upravo smo dobili ovaj dokument na ekranu. On je na
16 engleskom.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da.

18 G. JOSSE: [simultani prevod] Nije preveden.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da.

20 G. JOSSE: [simultani prevod] Nije onda bio na ekranu. Ja imam druge
21 materijale na ekranu nego Vi /?nego moj klijent/. Ne znam želi li on možda

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 porazgovarati sa svojim zastupnikom.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja dolazim iz kulture gdje se optuženog
3 savjetuje da štedljivo koristi riječi i da se savjetuje sa svojim zastupnikom
4 jer on može bolje ga zastupati.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Ne želim uzrujati gospodina Gveru, ali to
6 je definitivno mišljenje takođe gospodina Krgovića i mene samog. Kako bismo bili
7 poštteni prema generalu Gveri, znam da časni Sud smatra da optuženi može se
8 javiti, ali mislim da ako on ima potrebu da s nama razgovara, mi ćemo biti
9 sretni ako to se može napraviti.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da ćemo se s kolegama složiti da
11 možemo omogućiti gospodinu Gveri da se konzultira sa svojim zastupnikom. Želite
12 li razgovarati sa svojim odvjetnicima?

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Gospodin Krgović može otići do njega i s
14 njim porazgovarati, a mogu -

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Oni mogu porazgovarati i izvan sudnice.

16 OPTUŽENI GVERO: Časni Sude, gospodine predsjedavajući. Zahvaljujem se na
17 korisnim savetima meni lično i nastojao sam sve vreme da ih se pridržavam.
18 Međutim, sami ste svedoci da u ovoj sudnici - ne znam čijom ili ničijom

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 krivicom - imamo velikih teškoća u velikoj sali. Ja sam na jednoj strani,
2 advokatski tim je na drugoj strani. Kad nešto želim da kažem u toku, ja nemam
3 priliku da im kažem, a dok dobijem priliku, već izgubi se situacija u kojoj mogu
4 nešto reći. Pa Vas molim da imate i to u vidu prilikom razmatranja te situacije.
5 Hvala Vam. Nemam potrebe sad.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala i mislim da možemo sada nastaviti.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Josse. Generale Gvero,
8 jasno mi je da postoji problem u rasporedu ove sudnice, u razmaku između
9 optuženih i Obrane. I to je još problematičnije u ovakvom predmetu, gdje imamo
10 sedmoricu optuženih i sedam timova. I molim Vas da svaki put kad imate primjedbu
11 da ustanete, na taj način privučete našu pažnju i daćemo Vam mogućnost da se o
12 tome raspravi i da Vi o tome raspravite sa svojim zastupnikom.

13 OPTUŽENI GVERO: Hvala Vam, gospodine predsedavajući. Nadam se da smo
14 blizu kraju i da neće biti potrebe. Hvala Vam.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, jeste li riješili
16 ovo pitanje? Nije bilo nikakvih primjedbi, ali moram se konzultirati s kolegama.

17 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, primjedba
18 se tiče pouzdanosti informacije. General Gvero nije bio u mogućnosti da provjeri
19 dokument i općenito se dovodi u pitanje istinitost onoga o čemu ovaj reporter

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 piše. Shvatio sam da je to problem.

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja jesam postavio to pitanje i želio sam
3 reći da je ovo malo previše. Cijenim da Vijeće prati ovo unakrsno ispitivanje.
4 Ali ovaj dokument, mislim da se ovakav dokument ne bi smio predočiti svjedoku u
5 ovom kontekstu.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da.

7 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da. Pročitao sam argumente gospodina
8 Jossea. On je smatrao da je pristran -

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] "Ponavljam svoju primjedbu." Meni to
10 znači da on ponavlja argumente o nečemu o čemu smo prije razgovarali. "Ovo ide
11 na štetu," to je sve što smo -

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Što se tiče predrasude, ja bih samo
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 mogao reagirati i reći da to nije na štetu /?pristrano/. Svaki dokaz koji
2 Tužiteljstvo prikazuje je takav zato jer pokušava dokazati suprotno...

3 /nedostaje simultani prevod/

4 [Sudije vijećaju]

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Naša se pozicija nije mnogo promijenila
6 od onog što smo prethodno rekli, u smislu da smatramo da pitanja koja su

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 postavljena proizilaze iz prethodnih pitanja postavljenih svjedoku i da nisu
2 pristrana. Istovremeno, mi smatramo da treba provjeriti ovaj dokument i
3 procijeniti njegovu težinu, s obzirom na to o čemu se radi. Možete li preći na
4 sljedeće pitanje?

5 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedniče. Nisam
6 siguran da li sam dobio odgovor na pitanje koje sam postavio svedoku.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da niste.

8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ako mogu, generale, dokument koji sam
9 Vam pročitao, članak iz *New York Times*-a u kome se opisuje šta je general Gvero
10 radio i govorio, da li je to u skladu sa ulogom pomoćnika komandanta za verska
11 pitanja i moral, onako kako Vi razumete i doživljavate tu ulogu?

12 O: Ako bi mogô ekran da se pomeri na gore. Hvala. Ja ću dati, ovaj, vrlo
13 precizan dogovor... odgovor kako ja ovaj članak vidim i komentarišem. I britna
14 /sic/ pozicija prvo je nezahvalna ovde jel mi je pročitana jedan isečak, izvod iz
15 članka, što je za dublju neku analizu nedovoljno, ali se može iskomentarisati
16 jer se pozna kontekst.

17 Po ovome kako se vidi, članak koji je juče skinut sa interneta, on je
18 objavljen 23. maja 1993. godine. 23. maj 1993. godine karakteriše a... na istine i
19 laži oko demilitarizacije Srebrenice i onda ovaj članak doživljavam kao
20 ofanzivno-informativno-propagandni rat protiv Republike Srpske. Jer i nikakvom

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 drugom aspektu se on ne može uvući u kontakt. Verodostojnost članka ne znam. A
2 ovo što je rečeno, da l' je možda rekô... general Gvero je rekô, ali ja kol'ko sam
3 iz dokumenata video, takav... takav stav nigde nisam čuo i pročitao.

4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim sada dokument 4154 po spisku
5 65ter.

6 P: Pretpostavljam da Vam je ovo bliže, da ste bolje upoznati, jer se
7 radi o dokumentu komande Drinskog korpusa koji nosi datum 8. juli 1995. godine.
8 Upućen je Glavnom štabu, pomoćniku komandanta za moral, verska i pravna pitanja.
9 Nosi naslov "Istinitost, pravilnost informisanja javnosti o izvođenju borbenih
10 dejstava" i predlog:

11 "Gospodine generale, sve više dolazimo do zaključka da događaji vezani
12 za Srebrenicu i oko Srebrenice zaslužuju i propagandnu obradu što je moguće sa
13 višeg nivoa, pa Vam predlažemo da neposrednije uključite press-centar Glavnog
14 štaba Vojske Republike Srpske, a pogotovo radio-stanice u Milićima i Bratuncu.
15 Trebalo bi da budu pod jurisdikcijom press-centra Glavnog štaba VRS-a.

16 "Muslimanski živalj u enklavi Srebrenica pomno prati obe pomenute radio-
17 stanice, što je više nego dobra prilika da se medijski sa naše strane pomenuta
18 enklava obrađuje.

19 "Molim Vas da ovaj predlog što je moguće pre počne sa realizacijom."

20 Pre svega, jeste li ranije imali prilike da vidite ovaj dokument,
21 generale?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Nisam.

2 P: Pošto sam Vam pročitao taj dokument, zar ovo nije opis upravo onoga
3 što je funkcija organa na čijem čelu je bio general Gvero, odnosno koji je bio
4 pod njegovom kontrolom?

5 O: Kada se pažljivo pročita ovaj akt, a sad sam imô priliku da ga
6 pročitam pažljivo, onda se ovo... vidi da je ovo sasvim drugi akt. Ovo je akt gde
7 general Milenko Živanović izražava želju da se radio-stanice civilne i države
8 stavi prod /sic/ vojnu vlast. Trebalo je da budu pod jurisdikcijom press-centra
9 Glavnog štaba Vojske Republike Srpske.

10 Za mene je ovaj akt neobičan, kao i onaj prethodni. Ne mogu drugo da
11 kažem, osim što vidim da bi želeo da se proširi aktivnost vojske i van
12 delatnosti vojske.

13 P: Gospodine, da li Vam je poznata izjava koju je general Gvero dao 10.
14 jula 1995. godine, a koja se odnosi na događaje oko Srebrenice?

15 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] To je izjava koja je ušla u spis kao
16 dokazni predmet P02753.

17 P: Ako hoćete, možemo ga staviti na ekran.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pokažite mu odmah dokument.

19 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim Vas da onda sada to vidimo na
20 ekranima. Hvala.

21 SVJEDOK: Može sledeći deo izjave?

22 Nisam siguran da sam ovu izjavu video, ovaj akt informativne službe
23 video i pročitao. A i sada kad sam pročitô, ona ne bi imala ništa bitno posebno
24
25
26
27
28
29
30

1 što bi' ja ugrađivô u ekspertski izveštaj koji sam blagovremeno dostavio.

2 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

3 P: Da li Vam je poznato da je ova izjava emitovana na SRT-u 10. jula?

4 O: Nije mi poznato.

5 P: Da li stoji činjenica da je ova izjava data 10. jula i da je ona
6 emitovana 10. jula? Da li je to u skladu sa dokumentom koji Vam je maločas
7 pokazan, 4154 65ter, gde se ukazuje na to da Muslimani vrlo pomno slušaju radio-
8 stanice? Da li to sugeriše da može do njih da se dopre i preko drugih medija? Da
9 li je to u skladu sa ovim?

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Da li mogu da dam jedan komentar?

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Šta hoćete da kažete?

12 G. JOSSE: [simultani prevod] To je komentar koji je očigledno dalo
13 Tužilaštvo i svedok ne može zaista dati odgovor na to.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li želite da komentarišete,
15 gospodine Vanderpuye, ili da nastavimo?

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Mislim da je on savršeno sposoban da
17 odgovori na to, gospodine predsedavajući. On je stručnjak u ovoj oblasti, on je
18 ekspert za organizaciju i funkcionisanje Glavnog štaba VRS-a, a ovo je slika
19 ponašanja jednog od ljudi koje je on neophodno morao da procenjuje u postupku
20 izrade svog izveštaja.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Jedan trenutak, molim Vas.

22 [Sudije vijećaju]

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Generale, jeste li razumeli pitanje ili
24 niste?

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Jesam, razumeo sam pitanje.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ste u poziciji da date odgovor?

3 SVJEDOK: U poziciji sam da dam odgovor.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite onda.

5 SVJEDOK: U prethodnom aktu je prikazan akt gde je general Živanović

6 predložio da u sastav vojske uđu radio-stanice. I ja nemam nikakav dokaz da je

7 taj predlog prihvaćen i da su s... radio-stanice ušle u sastav i jurisdikciju

8 vojske. A ovde mi je predočen jedan tekst, što kaže da li je u skladu sa onim

9 prethodnim stavom. Tekst ne znači da li je u skladu sa prethodnim stavom jel

10 prethodni stav da s... uđu te radio-stanice u sastav vojske i da budu njihov

11 sastavni deo. Prema tome, to su dve odvojene stvari.

12 I ja jesam ekspert za organizaciju i deo organizacije u ovoj sferi gde

13 sada u... o... gde se sada krećemo, tu je završen. Tu je sada stručna ekspertska

14 analiza delatnosti koja su posledica uspostavljene organizacije.

15 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

16 P: Možda je moje pitanje bilo malo nespretno. Jer, ja sam spomenuo deo

17 dokumenta od 8. jula, gde gospodin Živanović kaže:

18 "Ovo je dobra prilika za nas da obrađujemo ovu enklavu putem medija."

19 Ono što ja Vas pitam jeste odnos između izjave koja Vam je upravo

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pročitana, da li je ta izjava ili nije u skladu sa tim zahtevom?

2 O: Uz najbolju želju, ne mogu da uspostavim taj odnos. I da bi taj odnos
3 uspostavio - bez obzira na Vaše, ovaj, pokušaje - potrebno je da postavimo i
4 analiziramo više dokumenata i da analiziramo nadležnosti ova dva generala o
5 kojima govorite kroz ove dve izjave. Jedno je predlog generala Živanovića,
6 komandanta, a drugo je, ovaj, nadležnosti generala Gvere koji je... koja je
7 nadležnost mu definisana njegovim mestom i ulogom u vojsci.

8 P: Evo, pokazaću Vam kako je to emitovano, ako je moguće.

9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] To je dokazni predmet 4155 65ter.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Zašto to radimo? Kuda nas to vodi?

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Želite li da komentarišete?

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ako Vi hoćete, mogu. Razlog zašto je
13 ovo relevantno jeste zato što to upravo prikazuje o kakvoj izjavi je reč.
14 Pokazuje šta je njena namera i šta se želi preneti muslimanskoj strani sa
15 aspekta informisanja, odnosno funkcionisanja Uprave za moral, verska i pravna
16 pitanja. To je upravo u okviru domena stručnosti ovog svedoka, što je, pod A,
17 dokaz, sama izjava po sebi, a takođe i dokaz na koji je način i kako se htelo da
18 se ona prosledi u javnost.

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Mi smatramo da to ne spada u domen
20 stručnosti ovog svedoka.

21 [Sudije vijećaju]

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, mislimo da nije
23 potrebno da nastavite sa ovim načinom ispitivanja ili sa tim šta ste hteli da
24 uradite time što biste nam pokazali taj video snimak, odnosno svedoku. Da

25

26

27

28

29

30

1 nastavimo.

2 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

3 P: Generale, u okviru svog svedočenja, Vi ste rekli da, koliko je Vama
4 poznato, kontakti sa međunarodnim zvaničnicima i UNPROFOR-om su bili vrlo strogo
5 regulisani. I da, u suštini, Vi ste to pokazali na stranici /u engleskom
6 transkriptu: "30032"/ transkripta Vaše izjave, na kojoj se kaže da su samo
7 Mladić i Milovanović bili ovlašćeni i imali te nadležnosti. Dakle, samo njih
8 dvojica su bili ovlašćeni da komuniciraju sa UNPROFOR-om. Da li se sećate da ste
9 tako nešto izjavili?

10 O: Apsolutno se sećam, ali takva rečenica je izvađena iz konteksta i
11 moja bi konstatacija bila dosta besmislena. Sve što su regulisali sa UNPROFOR-
12 om, glavne kontakte što su imali, ovaj, general Mladić i general Milovanović,
13 oni su linijom komandovanja spuštali do jedinica i onda su na svom nivou i te
14 jedinice imale kontakte - bilo kontrole, bilo razgovora, bilo razmene
15 informacija, bilo mnogi drugi a... način. Prema tome, general Mladić i general
16 Milovanović su us... bili na vrhu sistema koji je regulisao kontakte sa UNPROFOR-
17 om. I to je bila njihova ekskluzivna funkcija, između ostalih.

18 A oni su po dubini spuštali te kontakte prema potčinjenim sastavima u
19 skladu sa situacijom koja je bila.

20 P: /?Neću/ Da Vam pročitam šta ste Vi izjavili jer to stoji u zapisniku.

21 SVJEDOK: Okay.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim sada da nam se pokaže dokument
2 po 65ter 4152. Mislim da nemamo prevod ovog konkretnog dokumenta.

3 P: Možete li ga pročitati za zapisnik?

4 O: Dokument je izdat od Glavnog štaba Vojske Republike Srpske, broj
5 09/21-534 od 01.12.1994. godine. Adresiran je: "Dostaviti Drinskom korpusu".
6 Dokument ima vezu sa aktom Glavnog štaba pro... broj 09/21-526. Tekst dokumenta
7 glasi:

8 "Obaveštavamo Vas da smo odobrili da konvoj UNPROFOR-a iz sastava
9 Holandskog bataljona dana 01.12.1994. godine iz Srebrenice otputuje za B.
10 Koviljaču." - verovatno Banju Koviljaču - "Izvršite pregled i omogućite
11 nesmetano kretanje."

12 Dole u tekstu piše:

13 "Pomoćnik komandanta general-potpukovnik Milan Gvero."

14 P: To je u suštini obaveštenje - kako ste ga Vi nazvali - ili uputstvo
15 da se izvrši pregled UNPROFOR-ovog konvoja od strane Drinskog korpusa?

16 O: Da. Ovaj akt nedvosmisleno govori da pomoćnik komandanta general-
17 potpukovnik Milan Gvero obaveštava Drinski korpus šta da se uradi na osnovu toga
18 što je neko nadležan i merodavan doneo odluku.

19 P: U redu. Ima li nešto u dokumentu na osnovu čega bi se zaključilo da
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 taj ko je bio ovlašćen za ovaj konvoj, da to ustvari nije bio general Gvero?

2 O: Na to ukazuju dva bitna elementa. Prvo, vidi se da je sistem dosta
3 dobro upoznat ko šta odobrava i onda se skraćuje, obično se skraćuje tekst,
4 "Obaveštavamo Vas..." i kaže šta da se uradi.

5 I drugo, nije u praksi da general Gvero ili bilo koji general sam sebi
6 persira, da obaveštava nekoga da je... da smo odobrili taj deo konvoja. Znači, da
7 se vidi da on nečiju odluk... ob...obaveštava i nečiju odluku prenosi.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Sada ćemo napraviti pauzu.
9 Nastavićemo u 18.25h.

10 ... Početak pauze u 17.54h

11 ... Sjednica nastavljena u 18.29h

12 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim Vas. Izvolite
13 sestti.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Josse, izvolite.

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, potpuno je razumljivo što je
16 gospodin McCloskey tražio da mu dostavimo određene informacije o tome dokle smo
17 mi stigli i koliko smo uznapredovali. Loša vest koju imam jeste da je veštak
18 koji je trebalo da se pojavi u ime gospodina Gvere još uvek u bolnici u
19 Beogradu. Koliko smo mi uspeli da saznamo, on će biti otpušten sutra. Mi smo
20 hteli da ga pozovemo i verujemo da bi mogao da počne u ponedjeljak prepodne.

21 Što se tiče te odluke, mi smo uvereni da će se ona doneti u toku
22 sutrašnjeg dana i da ćemo moći da obavestimo Pretresno veće možda do kraja
23 sutrašnjeg zasedanja.

24

25

26

27

28

29

30

1 Dobre vesti su - a to sam ja čuo od Tužilaštva - kako se čini,
2 Tužilaštvo ima još da radi sa ovim današnjim svedokom. Prema tome, mi bismo
3 našeg veštaka pozvali i nadoknadili određeno vreme. Mislio sam da ćemo to moći
4 da obavimo sutra, možda čak i u četvrtak.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ne razumem zašto ne možemo da dobijemo
7 odluku o ovome? Možda u duhu nekog kompromisa možemo da dobijemo određenu odluku
8 odmah sutra ujutro. Mislim, da li će se taj veštak pozvati ili ne? Ovim se već
9 dosta dugo bavimo, mi smo dosta čuli o tom veštaku i čuli ste šta Tužilaštvo ima
10 da kaže o njemu.

11 Možemo li da dobijemo odgovor sutra prepodne?

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. S druge strane, možda ne bi trebalo
13 da potcenimo teškoće sa kojima se susrećemo u pokušaju da diskutujemo o nekome
14 ko je još uvek vezan za krevet i nalazi se u bolnici.

15 G. JOSSE: [simultani prevod] To nije pravi problem, časni Sude, mada Vam
16 zahvaljujem na toj primedbi. Kada Tužilaštvo završi sa postavljanjem pitanja
17 ovom svedoku o našem branjeniku, onda ćemo mi biti u poziciji da damo konačnu
18 odluku.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Ja sam samo hteo da pomognem.

20 G. JOSSE: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude. Oprostite što
21 sam bio malo robustan. Nadam se da nisam bio neuljudan.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pošto već vodimo ovu diskusiju i znamo
2 svi šta radimo i oni znaju šta je ono što nas brine. Oni su videli ostatak liste
3 gospodina Vandrepuyea. Mislim da smo gotovo završili sa ovim predmetom. Mislim
4 da se može reći da treba zaista sada da donesemo odluku i mislim da je vreme da
5 Sud donese svoj nalog najkasnije sutra. Molim Vas, sutra ujutro.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Ima li još nešto? Ništa? U redu
7 onda.

8 [Sudije vijećaju]

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi razumemo obojicu Vas, naravno, i
10 uvažavamo probleme i nedoumice koje imate. Ne želimo da zvučimo suviše ozbiljno
11 i ne želimo da se ove razlike produbljuju. Prema tome, pozivamo obojicu da nam
12 se ponovo javite i iznesete svoju poziciju, gospodine Josse, pre 12 sati sutra
13 prepodne.

14 Uzgred budi rečeno, pre nego što uvedemo svedoka, koliko Vam još treba
15 vremena? Koliko procenjujete, gospodine Vanderpuye, da Vam treba vremena, da
16 bismo mi mogli bolje da napravimo svoj raspored?

17 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, predsedniče. Ja ću sigurno
18 raditi do kraja današnjeg dana i sutradan barem jedan deo zasedanja. I mislim da
19 ću završiti u drugom delu zasedanja.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. A Vi, gospođo Fauveau, kako
21 stvari sada stoje? Da li imate dodatno ispitivanje?

22 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, ja mislim da nam neće
23
24
25
26
27
28
29
30

1 trebati više od 15 minuta, barem trenutno tako stvari stoje, a možda i do jednog
2 sata.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala. Dajte da uvedemo
4 svjedoka i da završimo u 19.00 sati.

5 [Svjedok je pristupio svjedočenju]

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Oprostite, generale, što ste čekali.
7 Gospodine Vanderpuye, nastavite sa unakrsnim ispitivanjem.

8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedniče.

9 Molim da sada pogledamo dokument 4153 po spisku 65ter.

10 P: Ovo je još jedan dokument za koji nažalost još uvek nemamo prevod.
11 Ali možete videti u gornjem levom uglu da je tu reč o Glavnom štabu. Kaže se
12 "Glavni štab Republike Srpske", akt nosi broj 09/23-321 i vidite da je upućen
13 komandi Drinskog korpusa.

14 Molim Vas samo da pročitate tekst ovog dokumenta za zapisnik, molim Vas.

15 O: "Obaveštavamo Vas da smo saglasni da se realizuje odobrenje
16 koordinacionog tela za HP" - verovatno humanitarnu pomoć, to je moj komentar -
17 "RS broj 786-MSF-112, od 06.12.1994. godine."

18 "Dana 10.12.1994. godine ekipa MSF kretaće se na real... na relaciji
19 Beograd-Zvornik-Bratunac-Srebrenica i nazad. Lica: Goran Rakić lična karta broj"
20 - ne vidi se dobro - "vozač; Frederik C-h-a-p-u-i-s" - ako je tako - "pasoš broj
21 taj, vozilo džip Toyota BG 033 RP. Izvršite kontrolu i omogućite bezbedno

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kretanje. Pomoćnik komandanta general-potpukovnik Milan Gvero."

2 P: Hvala. Ovaj dokument, sličan prethodnom dokumentu, pokazuje odobrenje
3 za nevladinu organizaciju *Medecins Sans Frontieres*. Ta informacija ide Drinskom
4 korpusu, a šalje je general Gvero. Da li je to tačno? Da li je to odobrenje za
5 konvoj?

6 O: Ne. Ovo nije odobrenje za konvoj, ovo je obaveštenje da je
7 koordinaciono telo iz Reku...publike Srpske zaduženo za huna...humanitarnu pomoć po
8 ovome verovatno poslala akt nadležnom telu u Glavnom štabu Vojske Republike
9 Srpske, a da je to telo u Glavnom štabu Vojske Republike Srpske saglasno da se
10 to realizuje i definisan je pravac i sve ostalo. Znači, ovo je obaveštenje da se
11 daje suglasnost za ovu realizaciju.

12 P: Vezano uz ovaj dokument, zašto bi bilo neophodno za Glavni štab da se
13 složi sa odlukom koja je već donesena?

14 O: U funkcionisanju celoga sistema kakav je napravljen bio u Republici
15 Srpskoj, uvek je data mogućnost da Glavni štab, sa aspekta vojnoga, proceni da
16 li ima nekih problema, pa ako ima, da kod koordinacionog tela interveniše.

17 S obzirom da u ovom konkretnom slučaju je procenjeno da nema nikakvih
18 problema, onda je samo kao saglasnost prosledila dalje. Praktično, ova
19 saglasnost znači da vojska ne vidi nikakvih problema da se ovo realizuje.

20 P: Zašto bi bilo nužno o tome obavijestiti podređene, kao što je Drinski
21 korpus?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Nije nužno, ali je, ovaj, u svakom smisl... sl... svakom slučaju
2 korektno. "Obaveštavamo Vas da smo saglasni da ovo pro... da smo saglasni sa ovim
3 stavom da ovo prođe." Nije nužno ali nije ni smetnja.

4 P: Osim što ste rekli da nije šteta, možete li objasniti i s vojnog
5 gledišta zašto onda takvo obavještenje postoji?

6 O: Obavještenje postoji zbog toga što se vidi da ova pomoć i ova ekipa,
7 ovo vozilo treba da prođe kroz položaje Vojske Republike Srpske. A Vojska
8 Republike Srpske je odgovorna kad se nešto nalazi u njihovoj zoni, kroz njihove
9 položaje prolazi, da obezbedi da to funkcioniše na najbolji mogući način.

10 Ne znači da bi, ako se Glavni štab Vojske Republike Srpske, na primer,
11 ne bi saglasio sa tim da se, ovaj, realizuje ovaj... ovaj put i ova ekipa, da bi
12 to bilo konačno. Oni bi mogli da s... kažu da se ne saglašavaju sa tim, al' onda
13 bi vrhovni komandant verovatno naredio neka prođe iako se ne sagl... ne
14 saglašavate sa tim, što je njegova nadležnost.

15 P: Ono što mene zanima, generale, jest zašto ne bi bilo dovoljno
16 savjetovati Drinski korpus da konvoj dolazi, da je već to odobreno i da on
17 dolazi. Zašto je neophodno javiti Drinskom korpusu da se Glavni štab s time
18 slaže, s vojnog gledišta?

19 O: Mislim u prethodnom odgovoru da smo Vi i ja apsolutno saglasni. Vidim
20 i Vi i ja bi regal...regulisali na način gde bi rekli "saglasni smo da prođe onaj
21 konvoj" i ništa drugo. Ovde je regulisano na drugi način, što ne smatram da je

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nikakvo poseban problem i ne vidim da je to napravilo problem. Nije ovo
2 neophodno bilo ovako regulisati, ali nije ni štetno ovako regulisati.

3 P: S obzirom na to koliko ste upoznati sa izdavanjem takvih obavijesti -
4 kako god to želite nazvati - da li je prikladno za osobu na poziciji generala
5 Gvere da šalje ovakvu vrstu informacije Drinskom korpusu?

6 O: Da obavesti potčinjene sastave ono što je odlučio njegov šef, to je
7 njegova obaveza i on tu obavezu je realizovao. On nije obavezan samo da prenese
8 obaveštenje koje po svom sas... sadržaju i sastavu predstavljaju krivično delo, o
9 čemu smo prošli put rekli. A svako drugo obaveštenje prenosi. Verovatno je
10 preneo dosledno obaveštenje, ono što je rečeno.

11 P: Da li obavljanje te funkcije pripada u poziciju generala Gvere, s
12 obzirom na formaciju njega kao pomoćnika komandanta za moralna, vjerska i pravna
13 pitanja? Da li činjenica da on šalje očito odobrenje za konvoje Drinskom
14 korpusu, da li to spada u opseg njegovog posla s obzirom na njegovu poziciju?

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Gospodin s lijeve strane mi kaže da u
16 dokumentu ne piše konvoj. Ja naravno to ne mogu znati jer ne razumijem jezik.
17 Možda možemo to razjasniti?

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Vanderpuye. Nismo u
19 poziciji znati da ovdje piše to.

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Možda mogu to razjasniti sa svjedokom.

2 P: Kako Vi shvaćate ovaj dokument? Generale, što je to?

3 O: Rekô sam od početka, ponoviću ponovo. Ovo je obaveštenje gde pomoćnik
4 komandanta obaveštava potčinjenu jedinicu šta je odlučeno. Po svojoj delatnosti,
5 kol'ko sam gledô nadležnosti organizacijskih jedinica o... nadležnosti, ovaj, o
6 humanitarnoj pomoći i putevima u vojsci nije... ovaj, ne vidim da je njegova
7 nadležnost. A obaveza da prenese naređenje koje je rekao... koje je, ovaj, o... p...
8 da prenese obaveštenje koje je o... pr... dao njemu komandant postoji i ono se mora
9 realizovati, bez obzira što to nije njegova delatnost.

10 P: Hvala. Nadam se da je moj kolega time zadovoljan. Moje sljedeće
11 pitanje jest: ako je to zadaća koja treba biti ispunjena, zašto je general Gvero
12 taj koji je treba ispuniti, s obzirom na Vaše razumijevanje funkcioniranja
13 Glavnog štaba?

14 O: Mogu pretpostaviti - zato što je tako odlučio komandant. A ovo je
15 obaveštenje mogô da dostavi svaki pomoćnik komandanta ako tako odluči komandant.

16 P: Dakle, pomoćnik komandanta može raditi što god želi ako ima dozvolu
17 svog nadređenog; zar ne?

18 O: Vi ste pravnik, al' ne. Taman posla da može raditi šta želi. Pomoćnik
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 komandanta ima tačno propisane nadležnosti. Rekô sam do sada u mom
2 izlaganju kako se, gde se propisuju te nadležnosti i to je delokrug rada koji on
3 obavlja u svojoj dužnosti.

4 Pored toga, pomoćnik komandanta može da uradi i druge zadatke koje mu da
5 nač... komandant ako taj zadatak on može da sprovede i ako taj zadatak ne traži
6 neke druge aktivnosti. Očigledno da obaveštavanje jedinice potrebno je da znate
7 samo koga trebate da obavestite i šta treba da obavestite. I za to je obučen i
8 kompetentan svaki pomoćnik komandanta kome komandant to naredi.

9 P: Znete li - s obzirom na to što ste pregledali mnoge dokumente - da li
10 je general Gvero imao dozvolu održavati kontakte sa međunarodnim organizacijama,
11 nevladinim organizacijama, itd.?

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Josse?

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Nemamo prigovor, ali ovo proizlazi iz
14 riječi koje je gospodin Vanderpuye ranije citirao, koje je svjedok spomenuo samo
15 u prolazu. To nije bilo područje s kojim smo se bavili u našem unakrsnom
16 ispitivanju. To su bile sljedeće riječi - samo trenutak - na 30032 i molim da
17 Vijeće pogleda taj dio i odluči da li se ovo može dozvoliti. Međutim, bitno je
18 reći da o tome nije bilo riječi u unakrsnom ispitivanju.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Želite li komentirati, gospodine
2 Vanderpuye?

3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Možemo li zamoliti svjedoka da skine
4 slušalice?

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, predsjedavajući. Ova tema se
7 bavila unakrsnim ispitivanjem jer proizlazi iz formulacija direktive 7 što se
8 tiče moralne i psihološke potpore. I upravo proizlazi iz tog jezika, iz tih
9 formulacija. U 6.1 piše:

10 "Izvana, trebala bi se održavati agresivna propaganda koja ima za cilj
11 pridobivanje saveznika, produbljivanje nesloge u koaliciji, demaskiranje
12 pristranih i neprijateljskih aktivnosti pojedinaca u dijelovima UNPROFOR-a i
13 nekim humanitarnim organizacijama, te potkopavanje borbenog morala neprijatelja.
14 To se mora postići planiranim i organiziranim informiranjem i propagandom koja
15 se koordinira na državnoj razini."

16 Ovaj jezik, ovu formulaciju, to je dovela u pitanje Obrana kako bi
17 udaljila generala Gveru u smislu da to nije njegova kreacija. To je bila svrha
18 unakrsnog ispitivanja gospodina Krgovića i svjedok je odgovorio da se slaže i da
19 je taj jezik daleko od onog što bi se očekivalo - ja sad tu parafraziram jer
20 nemam to pred sobom - da to nije u krugu odgovornosti koje bi general Gvero

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 mogao imati kao pomoćnik zapovjednika za pravna i moralna pitanja.

2 On tu govori o opsegu prirode odgovornosti generala Gvere što se tiče
3 jezika u dokumentu koji je Obrana dovela u pitanje. Oni kažu da on nije mogao
4 /?tome/ doprinijeti jer to ne zvuči kao da je to došlo od njega i nije unutar
5 njegovih nadležnosti. Ono što pokušavam pokazati jeste da /?to nije/ ono što ja
6 radim, vrlo jednostavno i jasno.

7 [Sudije vijećaju]

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pitanje koje Vam je postavio gospodin
9 Vanderpuye i na koje je bilo prigovora i o kojem smo čuli neke argumente je
10 sljedeće:

11 "Znate li, s obzirom na to da ste pregledali mnoge dokumente, da li je
12 general Gvero imao dozvolu održavati kontakte s međunarodnim organizacijama,
13 nevladinim organizacijama, itd.?"

14 Ako ste naišli na dokumente prilikom Vašeg istraživanja, ako ste dobili
15 informacije koje Vam omogućavaju da odgovorite na ovo pitanje, molimo Vas da
16 odgovorite. Ako ne, preći ćemo na sljedeće pitanje.

17 SVJEDOK: Mogu da dam sledeći odgovor. Saradnja sa UNPROFOR-om nije
18 sistemski bila uređena, nego je predstavljala tzv. tekuće uređenje organizacije
19 i nadležnosti. Iz izjava generala Milovanović Manojla, i iz nekih dokumenata,

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 video sam da su kontakti za UNPROFOR z... na najvišem... zadržani na najvišem nivou
2 vojske - što znači general Mladić i general Milovanović. Iz praktičnih
3 dokumenata sam video da su oni na osnovu svoje odluke ovlaš... konkretno davali
4 ovlašćenja pojedinim starešinama po dubini za kontakte, saradnju ili slično.
5 Pošto nisam iz...izučavô posebno nadležnosti i delokrug rada generala Gvere, da li
6 je on imô konkretno naređenje za konkretnu saradnju sa konkretnim... u konkretnim
7 slučajevima - ne znam i ne mogu da Vam kažem.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Mislim da tu moramo stati.
9 Nastavljamo sutra u 14.15h. Uvjeren sam da ćemo sutra završiti s Vašim iskazom,
10 nadamo se. To je sve. Zahvaljujem svima.

11 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

12 ... Sjednica završena u 18.59h.

13 Nastavak zakazan za srijedu,

14 21.01.2009., u 14.15h.

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30